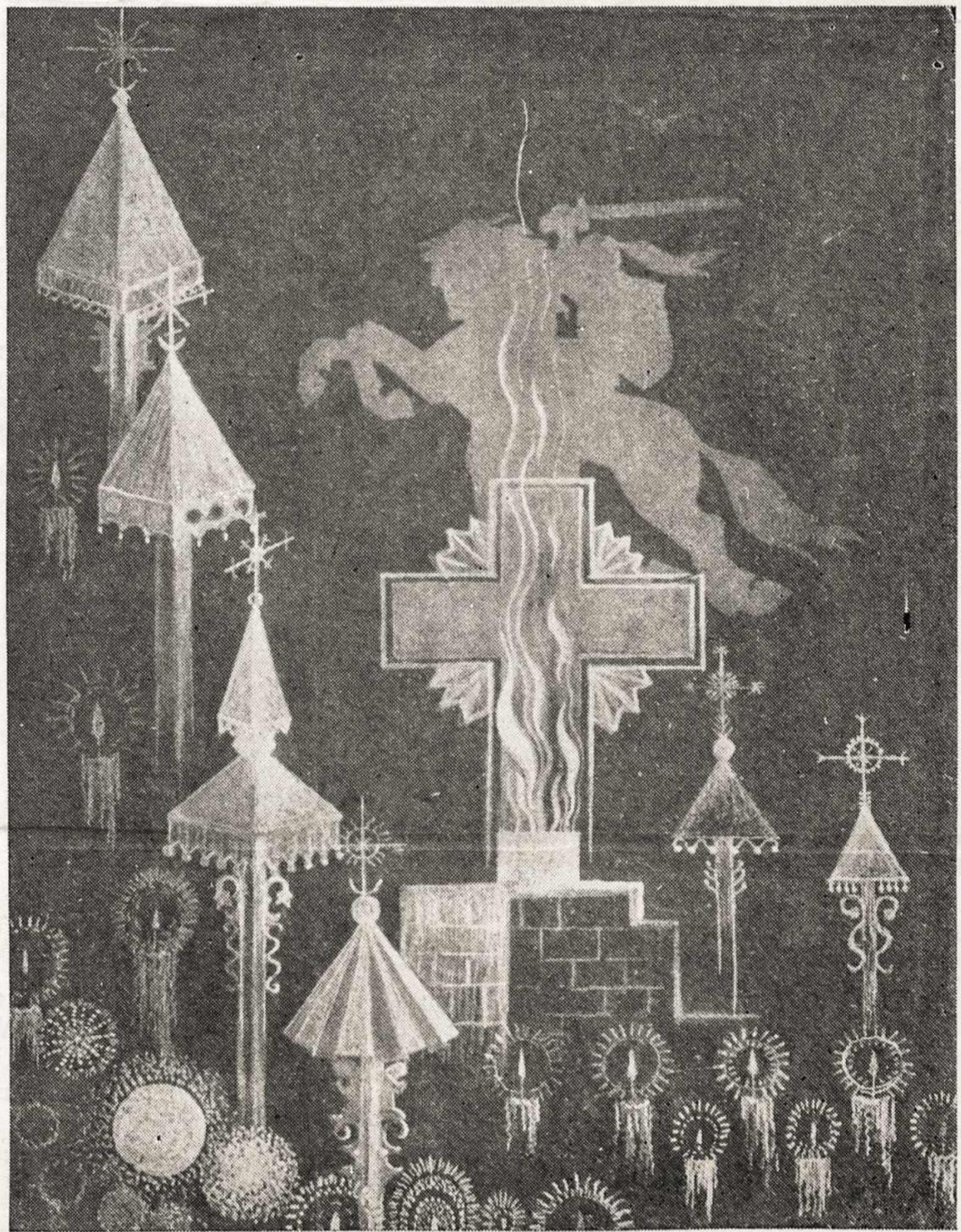

8264 *[Handwritten signature]*

Vytis

**VYTIS Lietuvos
Laisvės Sargyboje**

VOLUME 36 — No. 2.

VASARIS-FEBRUARY, 1950

KAINA 30c.

Published Monthly by
Knights of Lithuania
 366 W. Broadway,
 SO. BOSTON 27, MASS.

DIEVUI IR TĒVYNEI

Year's subscription: U. S. and
 Canada \$3.00; foreign \$3.50;
 single copy 30 cents.

EDITOR — ANTANAS VAIČIULAITIS ..... 2087 No. Main Ave., Scranton 8, Pa.
 ASST. EDITOR — PHYLLIS GRENDAL ..... 366 W. Broadway, S. Boston 27, Mass.

Knights of Lithuania Supreme Council Officers 1949-50

REV. J. C. JUTKEVIČIUS, Spiritual Director ..... 153 Sterling St., Worcester 4, Mass
 JACK L. JATIS, President ..... 6822 S. Rockwell St., Chicago 29, Ill.
 AL WESEY, Vice President ..... 102 Maple St., Great Neck, N. Y.
 BERTHA CIOCYS, Vice President ..... 186 Congress Avenue, Providence, R. I.
 SYLVIA RACZKUS, Recording Secretary ..... 6442 S. Artesian Avenue, Chicago 29, Ill.
 DOROTHY MILLER, Financial Secretary ..... 210 Richmond Avenue, Dayton 6, Ohio
 PHILOMENA REKASIUS, Corresponding Secretary ..... 4545 S. Fairfield Avenue, Chicago 32, Ill.
 FRANK GUEDELIS, Treasurer ..... 129 Rita St., Dayton 4, Ohio
 HELEN C. PINKIN, Trustee ..... 81 Grove St., Elizabeth 2, N. J.
 JOHN P. CONTONS, Trustee ..... 30 Vinton St., South Boston 27, Mass.
 KONSTANT J. SAVICKUS, Legal Advisor ..... 4107 S. Archer Ave., Chicago 32, Ill.
 STANLEY K. GRIGANAVIČIUS, Art. Dept.

Ritual Committee

ANTHONY J. YOUNG, Esq. .... 315 "E" St., So. Boston 27, Mass.
 LONGINAS L. SVELNIS, ... 163 "I" St., So. Boston 27, Mass.
 VICTOR ANCHUKAITIS, ... 127 "G" St., So. Boston 27, Mass.

Lithuanian Affairs Committee

REV. JOHN C. JUTKEVIČIUS, Chairman; JOSEPH MATACHINSKAS, New England District;
 ANNE M. KLEM, New York - New Jersey District; PETRONELLE ZELINSKAS, Ohio - Michigan Dist-
 rict; WILLIAM KOLIČIUS, Pennsylvania District; EDWARD LUKOŠAITIS, Chicago District.

Honorary Membership Committee

LEONARD SIMUTIS, Chairman; JACK L. JATIS, Secretary; ANTHONY J. MAZEIKA, FRANK
 RAZVADAUSKAS, KASTAS ZAROMSKIS.

PIRMYN Į KOVĄ

*Pirmyn į kovą už tėvynę,
 Už brangią žemę Lietuvos!
 Garbė tėvams, kurie ją gynė,
 Ir kas už ateitį kovos!
 Pastiprink, didis Dieve, mus
 Atremti prieš puolimus!*

*Už mūsų žemę numylėtą,
 Už bočių milžinų kapus,
 Už brangų vardą paveldėtą,
 Palaimink, Viešpatie galingas,
 Kursai garsus pasaulį bus,
 Lietuvių pastangas teisingas.*

*Pirmyn gi, vyrai, už tėvynę,
 Už brangią žemę Lietuvos!
 Ją bočių bočiai amžiais gynė,
 Už ją ir jų vaikai kovos!
 Pastiprink, didis Dieve, mus
 Atremti prieš puolimus.*

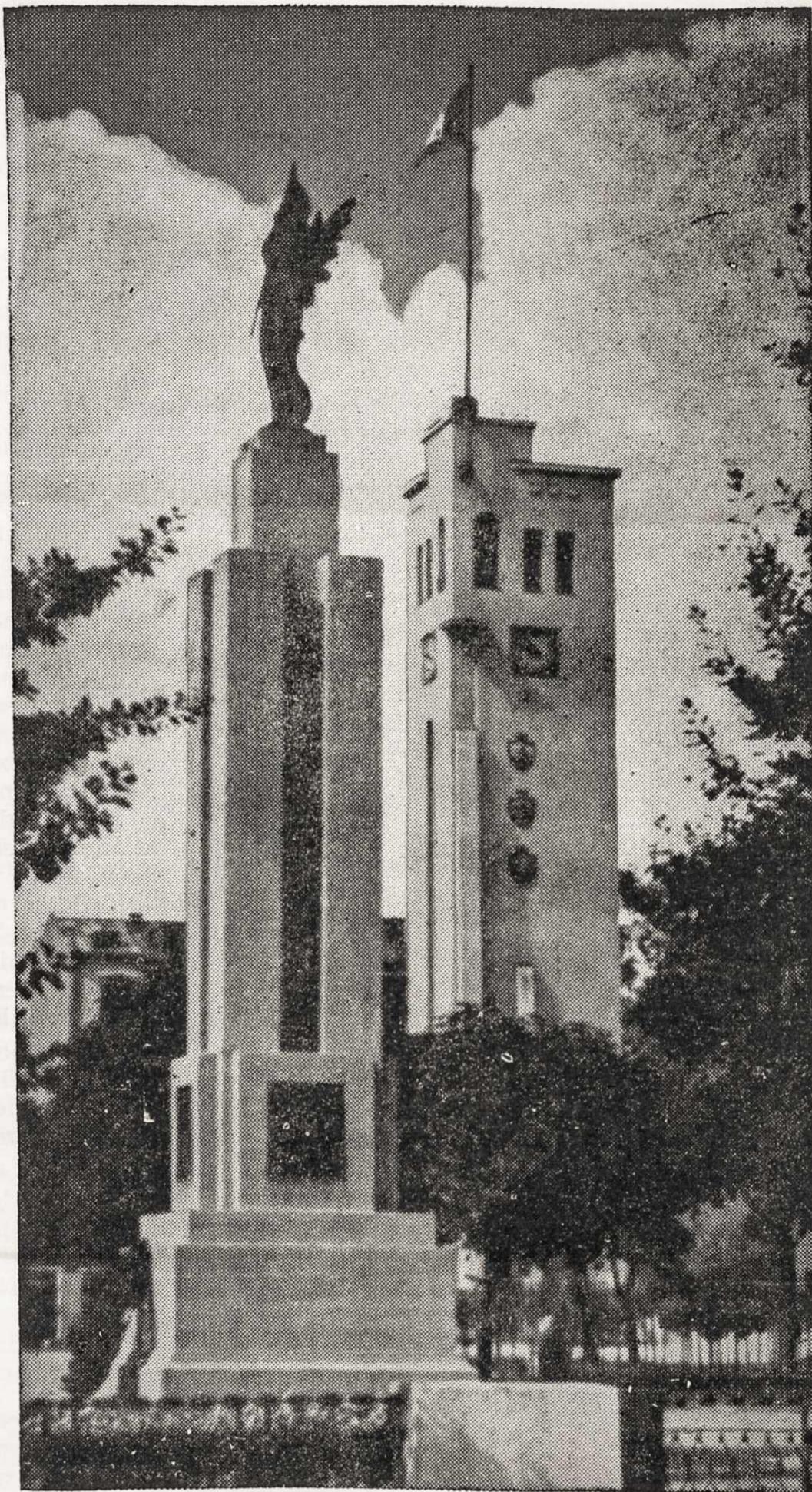
*Kur senas miestas Gedimino,
 Kur eina Nemunas platus,
 Kur mūsų Vytį priešai žino,
 Kas drįs užpulti tuos kraštus?
 Palaimink, Viešpatie galingas,
 Atremti audras pragaištingas.*

Maironis

All correspondence should reach the editorial offices by the 15th of the month preceding the next issue. Correspondents may use pen names, but all correspondence must bear the signature and address of the writer. The editor assumes no obligation to return any material not solicited.

Entered as Second Class Matter June 10, 1943 at the Post Office at Boston, Mass., under the Act of March 3, 1879.

*Lietuvos Laisvės paminklas Karo
Muziejaus sodely Kaune*

KOVŲ LIETUVA

**Minint Lietuvos
Nepriklausomybės sukaktį**

Jau dešimt metų, kai Lietuvą niokoja juodas likimas: jos laisvė sutrypta, žmonės tremiami, kraštas naikinamas. Eina dienos, sunkesnės viena už kitą, o mūsų tėvų žemei nematyti jokie progiedrio. Ten šėlsta teroras ir priespauda. Ne tik žmonės, bet ir pati žemė vaitoja skaudžioj nedalioj, paniekinime ir išnaikinime. Štai jau be maž ketvirtadalis visos tautos atsidūrė ištrėmime ir vergų stovyklose. Kiti jų jau mirė — ir

niekados jų akis jau neregės mielųjų tėviškės laukų ir girių, nė nesiklausys jie paukščių giesmės žydroje Lietuvos padangėje.

Sunkias dienas gyvena lietuvių tauta, šiurpiausias visoje jos senoje ir garbingoje istorijoje. Vienok ir šioj juodžiausioj naktij girdime vilties balsą: nepalūžo lietuvių tautos tikėjimas, kad išauš laisvės valanda. Eina slogūs ir kruvini metai, bet lietuvis nepasiduoda. Jis tiki, kad pa-

tekės geresnių dienų žvaigždė ir kad vėl jis gyvens laisvas savo gimtinėje. Jisai ne vien tiki, bet ir kovoja dėl geresnės dalios. Jeigu pasaulis dar nežino, tai vėliau patirs ir stebėsis, kokia drąsa, atkaklumu ir ryžtumu mažoji mūsų tėvynė grumiasi su geležiniu milžinu, prisirijusiu žmonių bei tautų kraujo.

Šioji yra gyvybės ir mirties grumtynė, kurioje priešas nežino jokių nuolaidų, jokio žmoniškumo nė jokio gailestingumo. Lietuvių tauta gerai tai mato—ir vistiek nesiliauja kovojusi kietai, nepalaužiamai ir su tokiu tyru tikėjimu, kad išeis į laisvės ir nepriklausomybės dienas.

Visoje savo ilgos istorijos eigoje Lietuva buvo kovojanti tauta: ji kovojo, gindama savo laisvę, savo žmones, savo tėviškes ir savo lietuviškąjį paveldėjimą — kalbą, papročius, žmoniškumą, meilę, bendrą kiltį ir bendrą likimą per tiekos tūkstančių metų prie Baltijos ir Nemuno krantų.

Tų kovų aidais ir atminimais skamba istorijos knygos, kronikos ir kiekvieno lietuvio širdis. Kai vartome žilos praeities lakštus, regime priešus nekartą pasikeliant prieš mūsų tėvų žemę. Tie antpuoliai, kaip marių vilnys, nesiliovė daužę Lietuvos krantus, nors amžiai bėgo po amžių ir vieną žmonių kartą keitė naujos. Dar istorijos lapai nebuvo atversti, o jau į lietuvių žemę plaukė vikingai, dainų barzdoti vyrai iš jūrų. Aure pasirodo geležinės kryžiuočių gretos ir niokoja mūsų senolių tėviškes. ištroškę pasivergti visą Lietuvą. Iš laukinių Azijos dykumų pasipila totorių gaujos ir terioja lietuvių žemes. Išky-la nauji pavojai: čia ir lenkai, ir rusai, ir vokiečiai — visi jie buvo pasišokę prieš mūsų tėvynę.

Tose audrose ir pavujuose stovėjo jinai, kovojanti lietuvių tauta. Nors ir skaudžios vėtros ją užgrūdavo ir daužydavo, lietuvis nesudrebėjo. Giliai jo širdyje visados plazdėjo skaidri liepsna: būti laisvam laisvoje tėvynėje! Ir tų

amžių eigoje mūsų žemės sūnaus kova buvo ne vien tik plieno ginklu: jisai grūmėsi ir dvasia, nes jam ne tik žemę norėjo iš po kojų ištraukti, bet ir pačią sielą šviesą: — savo žodį, savo raštą ir savo tikėjimą.

Taip pro mūsų akis prabėga amžiai, ir jų glū-dumose mes nuo pat senųjų gadynių regime kovojantį mūsų protėvį aistį, mūsų kunigaikščių vedamus pulkus prieš kryžiuočius, totorius ar rusus. Garbingoje istorijos knygoje jų eina greta po gretos, pulkas po pulko, karta po kartos ligi mūsų amžiaus kovūno lieteuvio—savanorio ir partizano. Pirmasis jų, palikęs žagrę ar knygą, apgynė ir iškovojo tėvynei laisvę, o antrasis, globiamas žaliųjų tėviškės girių, šią valandą stovi su ginklu rankoje ir kaunasi aukščiausioje grumtynėje: už savo žemės ir už savo žmonių gyvybę ir laisvę. Ir kai vienas, pasaulio pamirštas, jisai tenai mąsto ažuolų ir eglių ūksmėje, mes jaučiame tą didžią ir skaisčią širdį, kuri jame plaka: nieko kito, nei savęs, nežinodama, ji plaka ir gyvena Lietuvai. Mes jaučiame jo drąsą ir pasiaukojimą, kuris amžių buvo jam išsaugotas ir atiduotas. Iš tolybės žvelgdami į jį, stovintį tėvų žemėje, mes žinome, kad jis yra tikrasai Lietuvos sargas, kovotojas ir vaduotojas. Ir jisai ne vienas, nes jis yra visa mūsų tauta ir visas šios žemės teisingumas. Tautos širdyje, pačiose brangiausiose jos gelmėse, visų jos sūnų ir dukterų sieloje dega nuostabi ir išsiilgta liepsna: laisvės žiburys! Jis bus išneštas į šviesą ir atidengtas pasauliui, kuris praregės, kaip didžiai mūsų tėvų žemės vaikai brangino laisvę, kaip drąsiai dėl jos kovojo žiauriausiomis priešpaudos dienomis ir kaip savo tautą išvedė į laisvų ir nepriklausomų tautų šeimą.

Nors juoda naktis ir baisios audros šią valandą siaučia tėvynėje, bet mes šventai tikime: patekės šviesi diena mūsų brangiajai Lietuvai, ir rykaudami jos vaikai dainuos laisvės giesmę.

R.

ŽIVILĖ

Šatrijos Ragana

Šatrijos Ragana buvo Marijos Pečkauskaitės (1877 — 1930) slapyvardis. Ji yra viena iš žymiausių rašytojų moterų lietuvių literatūroje. Svarbiausios jos knygos yra "Viktutė", "Vincas Stonis" ir "Sename dvare". Paskutinis veikalas yra didžiausias ir, gal būti, gražiausias. Plačiai žinomi yra smulkesni Šatrijos Raganos dalykai — "Irkos tragedija" ir "Mėlynoji Mergelė".

Šatrijos Ragana nemaža rašė ir pedagoginiais klausimais. Yra išvertusi keletą žymaus pedagogo Foersterio svarbių veikalų.

Čia skaitytojams duodam vieną iš josios patriotinių dalykų, kuriame atskleidžiama garbinga Lietuvos praeitis.

Red.

I.

Senų senovėje, kol lietuviai tebebuvo pagonai, Lietuvoje buvo toks miestas — Naujapilis. Tą miestą su visa žeme aplinkui valdė tada kunigaikštis Karijotas. Jisai vieną teturėjo dukterį, bet ta duktė buvo taip graži, taip graži, kad ir apsakyti sunku. Buvo kaip rožė; kada pažvelgs, būdavo, į ką, tai, rodos, saulė pradeda šviesti. O jos gerumas buvo toks pat, kaip ir gražumas: kas tik susirgo mieste, ji tuojau ten ėjo, gydė, prižiūrėdavo; elgetoms ji davinėjo duoną, pinigų, drabužius; keno nors motinai mirus, ji pasiimdavo našlaičius į savo globą. Lyg koksai angelas buvo. Užtat visi žmonės labai ją mylėjo.

Vadinosi ji Živilė. Žinoma, nuo piršlių sunku

jai buvo apsiginti; visoki kunigaikščiai, išgirde apie jos gražumą ir gerumą, važiavo ir važiavo be paliovos: kiekvienas norėjo, kad uų jo ištekėtų. Bet Živilei nė vienas netiko; vis sakės nenorinti ir nenorinti tekėti.

II.

Prie kunigaikščio Karijoto buvo vienas karo vadas, lyg koks pulkininkas, kuris buvo visos kariuomenės vyresniuoju pastatytas ir padėdavo Karijotui kunigaikštiją valdyti. Vardu jis buvo Parajus. Buvo jisai dar jaunas ir taip pat gražus, narsus, drąsus; kariaudamas, pirmas puldavo priešininkus ir taip juos mušdavo, kad visi neprieteliai, iš tolo jį pamatę, drebėdavo.

Ir ne tik kariauti jis mokėjo: ir išmintingas buvo; Karijotas visados jo patarimų klausė, žinodamas, kad niekas taip gerai neišmano, kaip Parajus.

It atsitiko taip, kad Živilė pamilo Parajų, o Parajus taip pat patiko kunigaikštytė. Bet nei Živilė nei Parajus niekam nieko apie tat nesisakė.

Živilė bijojo, kad tėvas nepatirtų apie tą jos meilę, nes žinojo, kad jis supyks ant jos, jog pamilo savo tarną, ir niekados neleis už jo ištekėti.

Ir nieks nieko nesuprasdavo.

Vieną sykį kunigaikštis Karijotas išėjo su savo kareiviais į karą; namie savo vietoj paliko Parajų kunigaikštijai valdyti. Živilė vis verkė ir verkė namie pasilikusi; nors tėvas ją ir labai mylėjo, bet ji žinojo, jog nieku būdu ji neišprašys, kad leistų ją už Parajaus, kad ir kažin kaip prašytų.

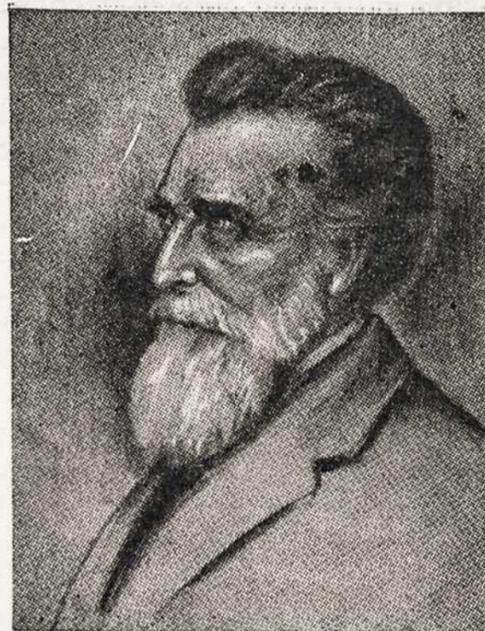
Nuo to verksmo ir gailėsio gražioji Živilė išblyško, suliesėjo, kaip iš sunkios ligos atsikėlus. Jos skaistus veidelis išbalavo, lyg sniegas, mėlynos akys paraudonavo nuo ašarų.

Kunigaikštis Karijotas pargrįžęs vos begalėjo pažinti savo dukterį. Ėmė klausinėti, kas jai yra, ar neserganti. Pagaliau susiprotėjo, jog ji, tur būti, pamilo kurį nors žmogų, su ja nelygų, ir todėl yra tokia nelaiminga.

Tada dideliai supykęs kunigaikštis Karijotas pasišaukė Živilę ir tarė:

— Žinau jau, kodėl tu esi tokia liūdna ir apiverkusi: patiko tau kas iš mano tarnų, ir žinodama, kad tekėti tau už jo neleisiu, verki ir nusimeni. Gerai žinai, aš niekados už valdinio savo dukters neleisiu, nors ir numirtumei beverkdama! Padarei gėdos mano senai galvai; vieną tavę teturiu, reiktų tau pasirinkti narsus kunigaikštis, kuris gerai mano kunigaikštiją valdytų, man numirus. Neturėdamas sūnaus, noriu, kad žentas paliktų man sūnumi. Tiek šviesiausių, garsingiausių kunigaikščių siuntė piršlių į tavę, o tu, visus paniekinusi, pamilai savo tarną! Pasakyk, kas jis toks yra? Tuoju pasakyk!

— Nesiginu, brangus tėveli, kad pamilau savo valdinį, bet kas jis yra — nepasakysiu! Taip pyksti ant manęs, tai ant jo pyksi dar labiau.

Dr. J. Basanavičius
(1851 — 1927),
pirmutinis pasirašęs Vasario 16
dienos aktą.

Kam dar jis turi kentėti? Gana jau mano vienos ašarų ir kęsmų!

Kiek prašė kunigaikštis, kaip baugino, ką tik darė — vis negelbėjo. Živilė nepasakė, kuo vardu yra jos mylimasis. Tada kunigaikštis taip supyko, jog nebesitvėrė apmaudu. Sušuko rūsčiu balsu:

— Na, gerai. Kad tokia esi atkakli, padarei gėdos visai mano kunigaikštijai, liepsiu tavę sudeginti dievaičiams aukodamas! Po savaitės bus Perkūno šventė, tada būsi sudeginta. Už savo nusidėjimą turi atsilyginti dievaičiams!

Ir liepė Živilę įmesti kalėjiman.

III.

Kalėjimas buvo tamsus ir drėgnas; vargšė kunigaikštytė turėjo gulėti ant šiaudų, o valgyti gaudavo tik tai juodosios duonos. Tokiuose bausiuose kėsmuose laukė ji savo mirties.

Parajaus širdis plyšo, jam matant ir girdint, kaip dėl jo kenčia Živilė. Tačiau niekaip negalėjo jos gelbėti. Kad ir buvo leisgyvis nuo skausmo, vis dėlto dirbo savo darbus, kaip visados, taip mokėdamas gerai paslėpti savo jausmus, kad kunigaikščiui nė į galvą neatėjo, jog tai jis yra jo dukters išrinktasis.

Tuo tarpu, tuoju Živilę įmetus į kalėjimą, užgriuvo ant Naujapilio nelaimė: užpuolė rusai didžiais kareivių pulkais. Parajus, greitai susirinkęs savo kariuomenę, išėjo prieš neprietelius. Visą dieną kovojo, grūmėsi, galvos krito, kaip varpos po dalgiu, bet lietuviai nugalėjo. Sumušę rusus, atstūmė juos nuo miesto.

Pavakariais grįžo Parajus su savo pulkais į miestą. Visi žmonės linksmindamiesi išėjo jo pasitikti: vieni barstė jam žolynus po kojų, kiti šaukė: "Štai mūsų išgelbėtojas, štai mūsų globėjas!"

Pats kunigaikštis, išėjęs priešais, pasakė ačiū, kad taip narsiai miestą apgynė. Tada Parajus, matydamas, kaip kunigaikštis jį myli ir kaip jam yra dėkingas už priešininkų nuveikimą, sumetė,

jog gal dabar neatsakys jam nieko. Taigi, puolęs Karijotui po koju, tarė:

— Šviesiausias kunigaikšti! Matai, jog tarnauju tau visomis pajėgomis negailėdamas nei gyvybės nei sveikatos; už tat nieko daugiau nenoriu, tik meldžiu, kad leistumei už manęs Živilę! Būsiu dėkingas ligi mirdamas ir kaip įmanydamas tau tarnausiu!

Kunigaikščio veidas staiga iš maloningo pasidarė rūstus. Tuoju suprato jis, jog Parajus buvo jo dukters numylėtinis. Užpyko baisiai. Bet numanė, jog negal dabar Parajaus surūstinti, nes rusai dar nebuvo visai išvaryti, dar reikėjo jie užpulti ir išvyti iš kunigaikštijos. Kas gi kitas taip mokės juos nuveikti, kaip Parajus? O supykęs Parajus galėtų pabėgti kur nors ir neiti į karą. Ką gi tada veiktų kunigaikštis...

Taip sugalvojęs, paslėpė širdies gilumoje neapykantą ir tarė ramiai:

— Labai mane surūstino tavo prašymas, Parajau! Žinai, jog myliu tave, ir gerai suprantu, kaip ištikimai man tarnauji. Bet dukters savo leisti už tavęs negaliu. Žinai pats, jog iš senų senovės Lietuvos kunigaikščiai neleido savo dukterų už valdinių, už savo tarnų. Kaipgi aš galiu leisti Živilę? Ko tik nori, prašyk, padarysiu, bet to negaliu niekaip!

Liūdnas ir nusiminęs nuėjo Parajus į savo rūmą. Pats nebeįmanė, kas dabar daryti. Jau po kelių dienų Živilę sudegins, o jis nieku būdu negali jos išvaduoti. Kas čia daryti? Kas čia veikti? Kaip gelbėti?

Galvojo, galvojo suspaudęs galvą, pagaliau pašoko nuo suolo linksmesniu veidu. Išsigalvojo, mat, pagalbą.

Nakties metu, kad nieks nematytu, išėjo jisai iš miesto. Per kelias mylias nuo miesto, laukuose stovėjo rusų pulkai. Priėjęs prie rusų stovyklos, pasisakė kareiviams, stovintiems sargybą, turįs svarbaus reikalo prie pačio vyriausiojo karo vado. Kareiviai nuvedė jį.

Nuliūdęs sėdėjo rusų karo vadas savo bute, rymodamas ant stalo. Jo pulkai išardyti, kiek žmonių išmušta, o kokia gėda! Ir kaip dabar išlaužti į tą Naujapilį, kad tenai sėdi toksai vyras, lyg liūtas — Parajus? Atėjo čion su tokiais pulkais, tiek buvo vargo, tiek išlaidų, ir dabar reikės grįžti namo, nieko nepešus! Tamsios buvo vado mintys, kaip rudens naktis.

Tik staiga uždangalas prie durų pasikėlė, ir įėjo aukštas vyras, visas šarvuotas. Priėjęs prie vado tarė:

— Esu Parajus... Ateinu...

Perkūnui trenkus iš giedro dangaus, rusų karo vadas nebūtų taip nustebejęs ir nusigandęs, kaip nusigando, Parajų pamatęs. Kaipgi nenustebti? Dar širyt puolė jisai, kaip kokia vėsula, kapojo juos, lyg žąsis, o dabar, štai, ateina vienas... Jau, tur būti, ne geruoju... Gal nužudyti rusų vadą ketina?... Ir vadas jau stvėrėsi kalavijo, norėdamas kirsti Parajui per galvą, bet tasai, sutūrėjęs ranką, tarė:

— Ne muštis ateinu... Ateinu pasakyti, jog galiu jus įleisti į miestą. Tik prižadėk, kad nemuši žmonių ir kad atiduosi man kunigaikščio dukterį, kuri sėdi kalėjime. Eikime tuoju!

Rusų vadas dar didžiau nustebo. Bet, žinoma, pradžiugo, kad taip lengvai paims miestą. Prižadėjo, ko norėjo Parajus, ir tuoju liepė pulkams taisyti į žygį.

IV.

Netrukus Parajus įvedė priešininkus į miestą, Nieks, žinoma, negynė, nes Parajus pats, eidamas pirma, liepė tarnams atkelti vartus, įleisti, ir niekas nedrįso prieštarauti. Niekas lietuvių nė nemanė, kad jų Parajus pats neprietelį veda. Bet paskui, kada rusai įėjo į miestą, ir visi žmonės juos pamatė, pakilo šauksmas ir klyksmas neapsakomas. Lietuviai grobės už ginklų, norėdami pulti rusus, bet rusai neleido. O Parajus kuo greičiausiai skubėjo į rūmus: liepė kareiviams išlaužti kalėjimo duris ir įbėgo tekinas pas Živilę jos išvaduoti. Neduok Dieve, kokią jisai ją atrado! Ant šiaudų saujos gulėjo ji taip išbalusi ir nusilpusi, jog vos begalima buvo ji pažinti. Parajus puolė prie jos šaukdamas:

— Živile, mieliausia mano, laisva jau esi! Nebekentėsi daugiau, nebedegins tavęs!

Taip netikėtai pamačiusi Parajų, iš to didžio džiaugsmo ir išgąščio ji apalpo.

Parajus paėmė ją ant rankų, išnešė iš kalėjimo į kiemą, paguldė ant minkštos žolelės, paskui ėmė gaivinti, kelių susirinkusių kieme žmonių padedamas.

Živilė atsigavo, atsisėdo, apsižvalgė, ir pamačius aplinkui rusus, persigandusi sušuko:

— Kur aš esu? Kas čia yra? Iš kur tie rusai!?

— Nebijok, mano mieliausia, — tarė Parajus bučiuodamas jos rankeles, — esi laisva; tie rusai padėjo man tave iš kalėjimo išleisti. Dabar jau niekas man tavęs nebeatims.

Tada Živilė staiga suprato viską: suprato, jog Parajus pardavė savo tėvynę, įleido priešininkus į miestą, kad ją išvadotų. Jos išblyškęs veidas paraudo; išverktose akyse sužibėjo ugnis. Pašokus nuo žemės, ištraukė kalaviją iš Parajaus rankų, šaukdama:

— Šalin nuo manęs, pardavike! Išdavei tėvynę priešininkams, kad mane gautumei. Bet aš išdavėjams vieną užmokesnį teturiu! — Ir įsmėigė kalaviją į Parajaus širdį.

Parajus krito negyvas, kaip jaunas pakirstas ažuolas...

O Živilė, ištraukusi kardą iš Parajaus šono, sušuko susirinkusiems žmonėms:

— O jūs ko stovite? Ar taip varote priešininkus iš miesto? Aš jums parodysiu, kaip reikia ginti tėvynę!

Su garuojančiu kalaviju, nuo kurio Parajaus kraujas tebelasėjo, puolė ji rusus. Pamatę tat, lietuviai pagrobė ginklus ir pradėjo rusus mušti. Tie taip netikėtai apipulti, patys nebežinojo, kas daryti, ir menkai tesigynė. Lietuviai grūdo juos

LIETUVOS KOVOTOJŲ DAINOS

KAIP LINAS TU SIŪBUOJI

*Kaip linas tu siūbuoji
Audringose dienose,
Sakyk, šalie gimtoji,
Kada tu vėl dainuosi?*

*Kaip linas tu pageltus,
Nes kraują tau nuleido.
Šiauriniai vėjai pučia
Ir ašaros ant veido...*

*Kaip linas tu pražyski,
Senove suspindėjus,
Nes žalias tavo miškas
Vaduot tave padėjo.*

ATLIKĘS PAREIGĄ TĖVYNEI

*Atlikęs pareigą Tėvynei,
Narsus kary, Tu pražuvai,
Nors mums į laisvę kelią skynei,
Nežino nieks, kas Tu buvai...*

*Laimingo nesulaukęs ryto,
Narsus Kary, Tu pražuvai,
Tu užgesai, kai laisvė švito,
Laimėjai kovą, bet ne sau...*

*Akis ne motina užspaudė,
Prie kapo neverkė sesuo...
Karys lauke, granatos gaude,
Raudojo ūkanots ruduo...*

*Atėję giminės prie kapo,
Nežino, kad tai Tu esi...
Tau motina — Tėvynė tapo,
O Tavo broliai — mes visi.*

*Tauta Tau gražų vardą skyrė,
Nežinomu Kariu tapai.
Garbė per amžius Tau, Didvyri,
Mirtim mums laisvę atpirkai.*

iš miesto. O Živilė, kirsdama rusus pakelėje, nubėgo pas tėvą ir puldama jam po kojų tarė:

— Matai, tėve, kaip tavo Živilė myli savo tėvynę ir kaip užmoka išdavėjams...

Vos ištarė tuos žodžius ir numirė...

Tokio skausmo, tokios nelaimės neištūrėjo jos nuvarginta širdis ir plyšo... Ir palaidojo ją su didžia iškilme. Nesuskaitomos žmonių minios susirinko laidoti. Ir nebuvo tarp jų nė vieno žmogaus, kurs nebūtų gaudžiai verkęs, laidodamas savo tėvynės apgynėją. Iš didelio dėkingumo supylė aukštą, aukštą ant jos kapo kalną.

Ir ilgai motinos pasakodavo dukterims apie ją, kad žinotų, kaip reikia mylėti tėvynę.

UPĖS BĖGS Į MELSVĄ TOLĮ

*Upės bėgs į melsvą toli,
Gervės lėks ir vėl sugriš.
Nežinau tik aš, motule,
Ar pabelsiu į duris.*

*Nežinau, kur man pareiti
Per sodelį takeliu.
Tėviškėlė pasikeitus,
Nėr sodelyje gėlių.*

*Kur gimta bakužė rymoj',
Kur dainelę dainavai,
Šiandien viskas tik arimas,
Iš bakužės pelenai...*

*Kur sugrižti, motinėle,
Kas duris man atdarys?
Nėr sodelyje alyvu,
Nei to beržo nematyt...*

*Jei pareičiau, kas gi lauktu
Prie vartelių geltonų?
Veltui tavo vardą šaukčiau —
Tu toli, ten už... kalnų...*

*Tu Urale, motinėle,
Tėtis jau šaltuos kapuos...
Kas paklos man patalėlį,
Kas nuvargusį paguos?*

*Kas nušluostys karštą veidą,
Atsigerti kas paduos?
Nemunėly saulei skęstant,
Kas dainelę padainuos?*

*Kloja guolį uogienojai,
Guodžia mus giria plati,
Nenušluostyti rasoja
Skruostai skausmo išgelti.*

*Mingant dainą staugia pūgos,
Varto kalnuose medžius...
O mes prieš nepabūgom,
Skruostai tik kovoj nudžius...*

*Ugnį spiaudo mūsų gretos,
Dūmų — kiek tik užmatyt.
Ugnimi mes jau papratom
Priešui skolą atskaityt.*

*Tai tave, brangi mamyte,
Mūs ginklų daina paguos
Ir tėvelį, kuris guli
Rusijos šaltuos kapuos...*

*Ginklą kelti mes išdrįsom,
Vėtros mūs nepabaugins.
Savo mielą, gimtą sodžių
Partizanai vėl apgins.*

*Vėl daržely svyruos rūtos,
Švilps varnėnas tarp šakų.
Dienų, darbui mes sukrutę,
Dar turėsime gražių.*

GELEŽINIO VILKO RINKTINĖS

(Iš Lietuvos partizano atsiminimų)

Ginkluotų partizanų gyvenimas slinko įprasta, užsibrėžta vaga. Areštų banga, palietusi apygardos štabą, ginkluotų dalinių nebaugino. Teko tik nuolat tikrinti legalios padėties asmenis, esančius pogrindžio veikloje.

Visų Šventųjų šventės proga Geležinio Vilko rinktinėj buvo suruoštos išskilmės, kurių tikslas buvo pašventinti įsigytą rinktinės vėliavą.

Rudens nudažytam miško fone tyliai vėjo gainiojama plasdenu kraujo raudonumo Geležinio Vilko rinktinės tik pašventinta vėliava, prieš kurią davė priesaiką visa geležiniokų šeima. Apeigos buvo atliekamos, dalyvaujant apygardos atsiųstam kunigui M. Visi partizanai šv. Mišių metu, susitvarkę su Atgailos Sakramentu, priėmė Švenčiausiąjį.

Nežiūrint to, kad beveik visi partizanai, įstodami į aktyvųjų kovotojų skaičių, buvo davę priesaikas, šios šventės metu vėl visi priesaikas pakartojo pagal naują tekstą, kuris buvo nustatytas pasirodžiusiame Tauro apygardos statute.

Šventė pavyko kuo puikiau, pasibaigdamai vaisėmis. Tuo pačiu metu, kada bolševikų spauda buvo perkrauta dirbtinio džiaugsmo, kad po Tauro apygardos kai kurių štabo pareigūnų suėmimo bus "banditų" gaujos lengvai likviduotos, čia, miško prieglobstyje, rikiavosi tankios partizanų gretos, prieš kryžių prisiekdamos neišleisti ginklo iš rankos, kol bus kova su raudonųjų fašizmu laimėta.

ŠNOKŠČIA SRAUNIOS UPĖS

*Šnokščia sraunios upės, ašarom patvinę,
Kur ištyško kraujas, stiebiasi rugys ...
Motiną išvežęs, tėvą nukankinęs,
Nesiliauja siautęs Kremliaus kraugerys ...*

*Žemę tvindo kraujas, laisto margą žiedą
Ir žemyn nubėga stiebeliu žaliu ...
Motinai per veidą ašara nurieda:
Kovoje neteko ji vaikų kelių ...*

*Tave spiaudo, spardo, gatvėse paguldo,
Tave uoliai slepia priemiesčio griovy ...
Vyturėliui giesmę rytmetinę čiulbant,
Dar lašelio kraujo ieško jie Tavy ...*

*Kauburėliai žemių ir mediniai kryžiai
Tau nubarstė kūną, Lietuva mana.
Bet gyvent ar žūti sūnūs pasiryžo,
Kraujo, siaubo, smurto Tau, Šalie, gana.*

Kaip senovėj geležinis vilkas staugdamas išprašavo Lietuvos galybę, taip šiandien jo balsas mums skelbia, kad Lietuva vėl kelsis laisva.

*Nedejuok, Tėvyne, neparodyk skundo:
Amžiais vargus kentus — vieną kart gana.
Grioviuose, brūgynuos karžygiai vėl bunda:
Iš kupstelių kyla Rytmečio Diena.*

*Plauks iš rūko kryžiai tėviškės eglynuos,
Rasoje paskendę mėlyni šilai ...
Bus sunku tikėti, Lietuva Tėvyne,
Kad iš kraujo jūros Tu gyvent kilai.*

*Susiburs į gretą sūnūs nuo Kybartų,
Juoksis šviesiaplaukis Priešilio sūnus ...
Kas, kad juoda žemė pridengė juos kartą,
Dirbti, kurt, laimėti jie vėl ir vėl išbus.*

*Žemė krauju soti kels į saulę diegą,
Uosis plačiašakis vėl išskleis lapus ...
Jūs ne amžiams žuvot — Jūs pailsę miegat,
Ir kiekvieną žingsnį seksit, broliai, mus.*

Jonas Biliūnas

LAZDA

Jonas Biliūnas (1879—1907) yra vienas iš žymiųjų Lietuvos rašytojų. Jis mirė jaunas ir nespėjo daug sukurti. Jo apsakymai pasižymi dideliu nuoširdumu, žmonių dvasios pagavimu. Juose gražiai atsispindi lietuviškoji siela ir lyrinė mūsų žmonių prigimtis.

Atsisveikindamas Dumbrauckas paliko man stalelį, o tėvui atidavė savo seną obelinę lazda.

— Tau, Juozapai, palieku atminimui savo lazda. — tarė Dumbrauckas tėvui.

— Dėkui, ponaiti, — atsakė susigraudinęs tėvas, — kažin ar bepasimatysime kada?

Dumbrauckui išvažiavus, tėvas ilgai vartė savo rankose lazda. Vartydamas pradėjo liūdnei šypsoti.

Paskui pakėlė į mus savo akis ir netikėtai paklausė:

— Ar žinot, vaikai, ką man šitoji lazda primenta?

Mes visi sužiurome.

— Tai jau seni laikai, — pradėjo jausmingu balsu tėvas, — labai seni. Mudu su motina dar tebebuvova jaunu; jūsų visų ir pasaulyje dar nebuvo — tik vienas Mykolas buvo gimęs. Pasi-taikė tada kaip tik blogi metai — duonos maža, pievos, dirvos išdžiūvo. O turėjova ne tik sau, bet ir ponui dirbti. Ir eidavova dirbtų už dviejų mylių, patin Burbiškin.

Nusivariau kartą rudenį Burbiškin jaučius pūdymo artų. Nedaug ką tegalėjau pasiimti: sau išidėjau krepšelin duonos su druska, jaučiams keletą sau jų senų pelų; daugiau nieko kita nebuvo. O reikėjo trys dienos atidirbti. Man beariant, pasibaigė pelai, imti vėl nėra iš kur: pasiganyti negalima — užginta. Mano jaučiai visai prisivarė, kojų nebepavelka, o dar visa diena arti! Sustabdžiau pietums jaučius, atsisėdau ant ežios ir valgau sausą duoną su druska. Valgau, o mano

TYKIAI, TYKIAI
NEMUNĖLIS TEKA

Tyčiai, tyčiai Nemunėlis teka,
O dar tyčiau mūs sesutė verkia.

“Sesut, seut, ko taip gailiai verki?”

— Žada mane už našlelio duoti.

“Ar mokėsi našlelį guodoti?”

— Dėl ko, kodėl aš jo nemokėsiu?

Per tris rytus dūmuose laikysiu,

O ketvirtą šarmu pagirdysiu.

Tyčiai, tyčiai Nemunėlis teka,
O dar tyčiau mūs sesutė verkia.

“Sesut, seut, ko taip gailiai verki?”

— Žada mane už bernelio duoti.

“Ar mokėsi bernelį guodoti?”

— Dėl ko, kodėl aš jo nemokėsiu?

Per tris rytus klėtelėj laikysiu,

O ketvirtą vyneliu girdysiu.

jaučiai tokiomis godžiomis akimis į mane žiūri. Taip man jų pagailo, kad valgęs nustojau. Ir mano krepšely tik trupiniai belikę. Supenėjau tuos trupinius jaučiams ir apsidairiau aplinkui: čia pat netoli gulėjo sugrėbstyta kupetys pono dobilų.

Ir atėjo man tada galvon bloga mintis — taip, kaip jums dabar kartais atsitinka: dirbu ponui, tad kodėl negaliu pono žole jaučių pasišerti?

Atsikėliau nuo ežios, ir priėjes į kupetį, pasiėmiau maža dobilu kuokšte. Prinešiau į jaučius ir iš rankos šėriau; o jaučiai taip gardžiai ir godžiai ėda, kad žiūrint į juos, ir man pačiam gera pasidarė. Tik ūmai pajutau, kad kažin kas kietu daiktu taip skaudžiai sudavė man per nugarą, kad pasverdėjes pargriuvau žemėn. Net mano jaučiai pašoko iš vagos ir norėjo su arklų bėgti. Apsvaiges pakėliau nuo žemės akis ir pamačiau priešais Dumbraucką su lazda rankoi.

— A tu, uncvotai! tau vogti, vogti!.. — šaukė Dumbrauckas, pildamas man lazda per nugarą.

Matydamas, kad aš nebekrutu, pakėlė mane nuo žemės, ir paspvrėjęs koja, numetė vėl... Atsipeikėjęs, pramerkiau akis ir pamačiau savo jaučius netoli manęs stovinčius: jie atgrežė savo sprandus stebėjois į mane... Menkai gvyvas parsivariau namo ir tris savaites išgulėjau lovoj...

Tėvas nutilo. Mes sėdėjome savo vietose, kaip įbesti. Niekas neatsiliepė; tik mano sesuo akim pilnom ašarų paklausė:

— Tėveli, ar šitas Dumbrauckas, kur pas mus gyvena?

— Šitas, — atsakė tėvas, — tik nereikia ant jo pykti: maišto metais kazokai jį taip buvo pramušę, kad tris mėnesius visas kraujuos išgulėjo.

— Ė ar žinot, vaikai, kokia lazda jisai tada mane mušė? — paklausė jau šypsodamas tėvas. — Šita!

Mes visi krūptelėjome ir iškėtėme akis: tėvas pakėlė ranką ir rodė mums lazda, tą pačią lazda, kurią Dumbrauckas paliko jam atminimui.

Vyresnysis brolis priėjo į tėvą, paėmė iš jo rankos lazda, pavartė ją, pavartė, tartum ką savo galvoj svarstinėdamas, paskui numetė atžagaria ranka į malkas ir dulsiu balsu tarė:

— Sudeginsim ją, tėvel...

— Ne, ne, vaikai, — atsakė maloniai tėvas: — tegu šitoji lazda lieka tarp jūsų; į ją žiūrėdami, atsiminsite, kad ir jūsų tėvas skaudžiai buvo baudžiamas. Atsimindami tat, nepyksite, kad ir mes su motina jums kartais žabeliu suduodavova. Darydavova taip dėl jūsų pačių gera. Gal ir mus ponai baudė dėl mūsų gera...

— Gana jau, gana, tėvai, — atsiliepė motina: — gal nuo tos lazdos ir ligą gavai... Mes savo vaikų taip nemokom.

Tėvas liūdnei nusišypsojo, ir pasiėmęs knygas, išikniaupė skaityti. Ta lazda, kiek žinau, ir dabar pas brolius tebėra. Guli ji ant indaujos klėtyje, ir niekas jos neliečia.

WON'T YOU JOIN ME?

Helen Shields,
Philadelphia, Pa. (3)

Recently among the Lithuanians, there has risen the question of keeping the Lithuanian language and customs alive in America. How can this be done? It is all very simple with little endeavor.

First, as members of the Knights of Lithuania, we should consider it our utmost duty to preserve the Lithuanian language and her customs. We, fortunately, should be proud in being able to speak and understand another language, instead of being monolingualists, as many Americans are. Secondly we should look for every opportunity to speak the language as correctly as we can, and at the same time try to get our friends to speak Lithuanian, wherever and whenever possible.

When you are contemplating marriage, choose your own, so that you both will be able to converse Lithuanian, and when the little tots arrive, teach them the Lithuanian language; also teach them to love it and to be proud of the fact that they are of Lithuanian descent. Many times the Lithuanian — Americans may teach their children the language when they are small, but once the children begin to go to school, think it is no longer necessary to speak it at home, and especially if the children are being sent to a Lithuanian parochial school.

An additional duty of ours is to become better acquainted with the Lithuanian customs and practices and mostly observe them in our homes on feast days, holidays and whenever possible. There are many beautiful customs that we should observe, such as Christmas Eve, dyeing of Easter eggs, commemorating feast days, etc. Sometimes it is not possible to observe the custom exactly as was done in Lithuania, but we should strive to do so as nearly as possible. Again, it is important that you instill love for these customs and practices in the hearts of your children, so that they will wait with great anticipation of joy and happiness for these customs to be observed by the whole family. It is imperative that you keep the customs and practices when children are in the adolescent age and on until they marry and have children of their own. In that way only we shall be able to keep the Lithuanian language, her customs and practices alive in America. We, the Knights of Lithuania, must begin now and keep at it until we see our children's children are growing up, knowing that they are Lithuanians, proud that they are and even more proudly speaking the language than was spoken by our forefathers in the towns and villages of our beloved Lithuania for many centuries.

Our forefathers endured many hardships and persecutions in order to keep the language and

customs alive. Are we going to let that all be in vain? Forget everything we know ourselves, and never teach our children? NO! This cannot happen and must not! Remember Lithuanian blood flows through your veins and will continue to flow through your children's. Teach them to love Lithuania, the language and customs, so that they too will be prepared to defend Lithuania and help her regain her freedom, if she be not freed from the suffering and tyranny which she is undergoing today.

Let us, therefore, unite ourselves together and firmly resolve that we shall not let the Lithuanian language or her customs die in America. We have done many things for Lithuania heretofore. Let us continue to do so!

I resolve, to the best of my ability, to do my utmost in preserving the Lithuanian language and her customs in these United States. WON'T YOU JOIN ME?

TĖVŲ PRANCIŠKONŲ METRAŠTIS

Sausio mėnesi pasirodė didelis "Metraštinis", kuri išleido Tėvai Pranciškonai. Knyga, didelio formato, turi 220 puslapių. Ją redagavo T. L. Andriekus.

Šis leidinys, sutelkęs eilę žymių bendradarbių, yra suskirstytas į kelias stambesnes dalis. Viena jų liečia šventuosius metus, kita daugiau susijusi su religijos ir pasaulėžiūros klausimais, trečia kalba apie Lietuvą, ketvirta — apie lietuvius Amerikoje ir galop nušviečiamas lietuvių kelias tremtyje.

Autoriai "Metraštini" sutraukti iš įvairių sričių. Čia randame ir mūsų mokslininkų, ir vyskupų, ir laisvės kovos vadų, ir poetų, ir visuomenės veikėjų.

Jie skaitytojui duoda įdomios medžiagos ir naujų minčių: vieni straipsniai informuoja mus, kiti rodo naujus kelius, dar kiti žadina dabartinėje kovoje už Lietuvos laisvę arba pasakoja apie mūsų tėvų žemę. Tarp rašančiųjų randame vyskopus V. Padolskį ir V. Brizgį, Dr. A. Maceiną, prel. P. Penkauską, T. B. Grauslį, prof. J. Brazaitį, prel. M. Krupavičių, J. Kmitą, prel. J. Balkūną, J. Girnių, L. Šimutį, T. J. Vaškį, kan. F. Kapočių, P. Jurkų, kun. Dr. J. Končių, T. V. Gidžiūną. Jie "Metraštį" paremia rimtais straipsniais.

Toliau šiame leidinyje esama apstauso pluošto poezijos. Rašo Bern. Brazdžionis, J. Aistis, Faustas Kirša, M. Vaitkus, K. Bradūnas, A. Nykaniliūnas, H. Nagys, L. Andriekus, J. Kruminas ir kiti. Esama ir kelių novelių, kurios prisideda prie knygos įvairumo.

Kaip metraštinis, šis veikalas turi ir kalendorinę dalį. Reikia pažymėti ir eilę iliustracijų, kurių dalis specialiai daryta šiai knygai.

Reikia dėjuoti, kad pranciškonai ėmėsi leisti šį "Metraštį". Kam rūpi lietuviška knyga, tas čia ras daug gražios ir rimtos medžiagos.

R.

Katalikų Jaunimo Organizacijos Lietuvoje

Amerikoje lietuvių jaunimas daugiausia yra susispietęs į garbingą ir gražiai visur pasireiškiančią Lietuvos vyčių organizaciją. Aš buvau paprašytas atsakyti į klausimą, kokias organizacijas turėjo Lietuvių jaunimas pačioje Lietuvoje, kurios buvo artimos Amerikos lietuvių vyčiams, kuo reiškėsi tų organizacijų veikimas.

Pavasarininkai

Lietuvos kaimų katalikiškas jaunimas buvo susiorganizavęs į labai gausią "Pavasario" — Pavasarininkų Sąjungą. Ši organizacija būdavo kiekvienoje parapijoje, o visoje Lietuvoje pavasarininkų buvo virš šimto tūkstančių. Paskiros pavasarininkų kuopos ruošdavo susirinkimus, organizuodavo vaidinimus, chorus, soprto ratelius, klūbus, ruošdavo gegužines (Amerikoje tai vadinama piknikais), rinkdavo liaudies dainas ir kitą tautosaką ir pasireiškėdavo įvairiais kitais būdais, o visa sąjunga, arba jos rajonai, regionai organizuodavo kongresus, įvairius kursus, parodus.

Į didžiausius pavasarininkų kongresus suvažiudavo dešimtimis tūkstančių jaunimo. Iškilmingi paradai, dainų šventės, gausios įvairių dirbinių parodos, sporto olimpiados būdavo didelės, visos Lietuvos dėmesį patraukiančios manifestacijos.

Ateitininkai

Kita didelė katalikiško jaunimo organizacija buvo ateitininkai — Ateitininkų Federacija. Ateitininkų Federacija susidėjo iš trijų sąjungų: Moksleivių Ateitininkų Sąjungos, Studentų Ateitininkų Sąjungos ir Sendraugių Sąjungos.

Moksleivių ateitininkų kuopos buvo susiorganizavusios beveik visose Lietuvos vidurinėse, aukštesnėse ir specialinėse mokyklose. Vienur jos buvo mažesnės, kitur ateitininkams priklausydavo daugumas moksleivių tiek berniukų, tiek mergaičių. Žemesnių klasių moksleiviai vadinosi jaunesnieji ateitininkai. Moksleiviai daugiausia lavinosi savo organizacijoje. Tam turėjo įvairias sekcijas, kaip, literatūros, meno, dramos, filosofijos, abstinencijos, eucharistijos, sporto ir panašias. Jose daugiausia būdavo ruošiamos paskaitos, referatai, įvairios diskusijos ir t.t.

Visose Lietuvos aukštesiose mokyklose: universitetuose, Žemės Ūkio Akademijoje, Veterinarijos Akademijoje, Konservatorijoje veikė Studentų Ateitininkų korporacijos. Jų veikimas taip pat buvo labai įvairus ir įdomus.

Baigę įvairias mokyklas ir jau išėję į gyvenimą, ateitininkai buvo susiorganizavę į ateitininkų

sendraugių skyrius. Čia jie vėl ruošdavo įvairias paskaitas, minėjimus, koncertus, rekolekcijas, gražius pobūvius, ekskursijas ir kitais būdais pasireiškėdavo tiek tarpusavio gyvenime, tiek platesnėje visuomenėje.

KALBOS KERTELĖ

KLAUSIMAS. — Girdžiu sakant: "Einu ant susirinkimo. — Jis atvažiavo ant treino". Ar gerai taip?

ATSAKYMAS. — Negerai. Reikia sakyti: "Einu į susirinkimą. — Jis atvažiavo traukiniu". "Treinas" yra grynai angliškas žodis.

KLAUSIMAS.—Vienas pažįstamas man tvirtino, kad toki žodžiai kaip *pareiga*, *priedermė*, *nuodėmė* ir dar kiti yra dabar lietuvių kalbininkų pramanyti, o žmonės jų seniau nežinoję. Ar tiesa?

ATSAKYMAS. — Netiesa. Pačiuose seniausiose lietuvių raštuose (Daukšos ir kitų) jau randame tuos žodžius prieš kelis šimtus metų. Jie tada buvo gyvi žmonių kalboje. Vėliau, išgalint bažnyčiose lenkų kalbai, į lietuvių kalba išibroovė lenkiškų žodžių. Taip atsirado "griekas" ir panašūs žodžiai. Didieji mūsų kalbininkai (Jablonskis, Būga) tuos lenkiškos kilmės žodžius pakeitė tikrai lietuviškais ir jau iš seno žinomais. Buvo padaryta ir naujų žodžių, bet ne tiek daug, kaip kiti mano. Darant naujus žodžius, buvo atsižvelgta į gyvus žmonių kalbos pavyzdžius.

KLAUSIMAS. — Šis klausimas nepriklauso kalbos sričiai, bet gal man atsakytumėte: kuris iš gyvųjų lietuvių rašytojų laikomas didžiausiu?

ATSAKYMAS. — Vincas Krėvė. Jis dabar gyvena Philadelphijoje ir dėsto universitete. Svarbiausi jo raštai — "Šiaudinėj pastogėj", "Dainavos šalies senų žmonių padavimai", dramos "Šarūnas" ir "Skirgaila". Šiomet pasirodė jo "Dangaus ir žemės sūnūs". V. Krėvė yra kilęs nuo Merkinės, dzūkas. Gimė 1882 metais.

KLAUSIMAS. — Girdžiu žmones tariant: visada, visad, visados, visuomet. Kuris žodis geriausias?

ATSAKYMAS. — Visi lygiai geri.

KLAUSIMAS. — Mano močiutė sako "kap" vietoj "kaip". Kodėl ji taip taria?

ATSAKYMAS. — Dėl to, kad ji yra kilusi iš vadinamojo kapsų krašto, apimančio Vilkaviškio ir Marijampolės apskritis. Ten beveik visi žmonės buvo pratę sakyti "kap" ir "tep" (taip).

Joseph Boley

Anna Kaskas

The pride of the Lithuanians

"Mūsų Onutė" they call her.

Others may praise her charm and artistry, but to the Lithuanians Anna Kaskas is more than a luscious voice or a gracious personality. She really belongs to them, they feel. She is their goddess of song, sympathetic and understanding, lovely to look at and able to evoke tears or laughter from them at will.

What Lithuanian can ever forget her "Malda" for prostrate Lithuania? She sings this prayer with such pathos and poignancy that the listener soon finds himself looking at the attractive blonde figure on the stage through misty eyes. And when she sings a comedy song, the audience again is like putty in her hands. The throng that heard her sing "Oi Berneli Vientury" in a duet with Stasys Baranauskas, a recent arrival from Europe, at the concert of the Lithuanian Congress last November, chuckled and gurgled over her every syllable and the slightest raising of her expressive eyebrows. They greeted the end of the song with deafening applause. The song had to be repeated, but they would have been willing to sit with that one song until morning. None more than the Lithuanians subscribe enthusiastically to the statement of the Toronto music critic: "Here is the perfect voice that could be listened to throughout eternity without weariness". To the Lithuanians Anna Kaskas is one of them, with a typical Lithuanian background and the characteristically large number of obstacles to overcome.

The background, the struggles and the dogged perseverance of this winsome Lithuanian lady whose home town is Hartford are now common knowledge. Monsignor Ambot remembers her as a hard-working and exemplary girl; for years she sang in his parish choir. Was she always in love with singing? Yes, indeed. "Kaip maža buvau, mamytė išmokė mane daug dainų, ir aš jas dainuodavau ir dainuodavau!" she tells us. She speaks with deep reverence and affection for her widowed mother who helped and encouraged her throughout her long and difficult years of study. She recalls how more than once, when Anna was not much more than a child, a chance visitor at their home, upon hearing strange unsoprano-like sounds emerging from an adjoining room, would ask her mother "Koks ten vyras dainuoja?" — Koks čia vyras — the mother would have to explain. "Tai mano mergaitė dainuoja".

Miss Kaskas received her early voice training at Hartford Conservatory, while she worked as a stenographer on the side. It was at this Con-

Anna Kaskas, Metropolitan Opera Star

servatory that a discerning music patron heard her sing and was so impressed that he offered her a \$500 scholarship for study abroad. Determined that their friend should not lose the opportunity, members of her parish choir raised an additional sum and off she went to study the art of opera singing. Where? To Kaunas, site of Lithuanian National Opera.

In this connection, the present "Draugas" editor, Leonardas Šimutis, at that time member of Lithuania's parliament, recalls how on his visit to the Director of Kaunas Opera, he noticed in the waiting room a timid 16-17 year old girl waiting to see the Director. To judge from her dress, she was obviously an American. Having lived in the States himself, he struck up a conversation with her — and in English! He learned that she was from Hartford. That made them practically relatives, the name Hartford stirring up particularly nostalgic memories within his breast. So, of course, he wasted no time to present his fellow Hartfordite to the Director.

Before long Anna made her debut at the Kaunas Opera as Ulrica in Verdi's "Masqued Ball", with the composer Juozas Gruodis conducting. After that she received a scholarship for further studies in Italy. A year later her performances were being acclaimed in various Italian cities,

when, suddenly, news of her mother's illness brought her back to America. Though swerved from her original course, Anna continued to work hard. For the next 4 years she was soloist at Hartford's Cathedral, gave many singing lessons and twice a week, in good weather and bad, she drove in a borrowed car to New York to study with Gigli's teacher Enrico Rosati.

Then came an unexpected chance to participate in the first of the Metropolitan Radio Auditions. There was Anna among 700 contestants, trying to steel herself against the terrifying and nerve-wracking ordeal. The culmination of her life-long dream was a thrilling moment. When she was finally given the good news in the office of Mr. Edward Johnson, General Manager of the Metropolitan Opera, she rushed to the studio of her teacher and with joyous tears streaming down her cheeks she anxiously streaming down her cheeks she announced, "I won!"

To what does she attribute her success in that contest? To good, earnest prayer, years of constant study and perseverance. Anna says that those three elements still count with her.

In opera many unexpected things can happen. Bruma Castagna, who was to sing in "Aida" that evening was taken ill. Miss Kaskas took a plane immediately and arrived at Cleveland at 7 o'clock. Miss Castagna met her with the announcement: "I think I'll sing the First Act". So Miss Kaskas put on the Second Act and was ready for any eventuality. But after the First Act Miss Castagna seemed strong enough to tackle the Second Act. And so on until the final curtain. After merely a few costume changes Miss Kaskas flew back to New York.

Miss Kaskas now divides her time between the concert stage and filling the position of Assistant Professor at Indiana University. In her concerts all over the United States and Canada, she nearly always comes across some Lithuanians. She loves them, she says, when they introduce themselves as: "Aš lietuvis", or "Aš lietuvaitė". She likes to meet Lithuanians, and even though she often is obliged to attend an official reception given her by the sponsors of the evening, she will always try to include an appearance at any Lithuanian gathering.

Both on and off stage Anna Kaskas has an ingratiating personality. American critics have observed that she is stately, stunning, statuesque. She is all that and more. She rings true. We might call her genuine sterling. She wins you over with her warm sincerity and her ever-ready smile.

Asked about her unusual experiences in her concert tours, she reflected a few moments and said:

"Perhaps one of the most touching things that was ever told to me was by an American, a good musician, who happened to attend one of my concerts at Toronto. The incident seems to

Anna Kaskas yra bene pirmutinė lietuvaitė, davusi koncertą New York'o garsiojoj Town Tall. Paveikslas rodo koncerto plakatą prie salės durų laike jos pirmo Metropolitan Operos sezono.

underline the fact that Lithuanians are truly lovers of song. I had asked the manager to distribute the couple dozen tickets that were allotted to me to my Lithuanian friends. This man happened to sit near the Lithuanian bloc in the audience and he told me afterwards: 'You should have seen your guests! It was a sight to watch those eager, worshipping faces, tears glistening on their cheeks,, as they sat there listening.'

We wondered whether she included Lithuanian songs in her concerts. "Whenever I possibly can", she answered. Her favorite songs? "There are quite a few of them", she said, "but, perhaps, those that I most like to sing are 'Kur Bakužė Samanota' and 'Mano Rožė'. And do you know something which I noticed with a great deal of pleasure?" she asked the interrogator with enthusiasm. "Other audiences seem to appreciate a song like 'Mano Rožė' as much as Lithuanian groups".

Leaving the domain of art, we ventured with the question: "What is your favorite Lithuanian dish?"

"O," she shouted gleefully. "Kopūstų sriuba, kaip mama darydavo, ir... rūkšti smetona su bulvėmis ir..."

She lapsed naturally into Lithuanian, for American born though she is, she uses the language masterfully.

"What! No kugelis?" we attempted selling her our own favorite.

"O, kugelis! Aš buvau užmiršus. I love it!"

The Chrysanthemum Society of America has named a brilliant new flower after Anna Kaskas, magnificent bronze pompons which, it is said, resemble her voice in color, size and richness. The Lithuanians are unable to pay their homage to her in any such lavish manner. But they do express their unbounded pride in her when they think and speak of her lovingly, possessively, as "Mūsų Onutė".

GEGUŽĖLĖ

*Gegužėle, ši meteli
Tu anksčiau pas mus parlėk,
Apraudoki mūs vargelį,
Našlaitėliams mums padėk.*

*Bet parlėkus, nepažinsi
Tu šalelės Lietuvos...
Neatrasai, kur giedojai,
Tos šakelės mylimos...*

*Čia jau viskas sunaikinta,
Niūkso akmenys ir stuobriai,
Miestai, kaimai išdeginti,
Likę vien tik degėsi...*

*Tūkstančiai lavonų pūva,
Vėjai gaudžia ant laukų.
Rauda saulė ir mėnulis,
Gaila žmonių išvežtų.

*Čia motulės rankas laužo
Išleisdamos sūnelius.
Čia sesutės graudžiai verkia,
Lydėdamos brolelius...*

*Tie upeliai ir šaltiniai
Žiedais kraujo pražydės.
Ak, Lietuva motinėle,
Ar ilgai kentėt reikės?*

NE TAS YRA DIDIS

*Ne tas yra didis, prieš ką milijonai
Prispausti retežiais žemyn galvas lenkia,
O dvasioje keikia; didžiais ne tironai,
Kurie reikia garbint, nors jie visiems kenkia.*

*Tik tas yra didis, kurs gyvastį savo
Paskyrė teikimui tik artimams laimės,
Kurs didžius darbus žmonijai aukavo,
Prieš ką sviestas klaupia su dėkui, be baimės.*

*Ne tas yra galingas, kuriojo galybė
Tik ašarų, kraujo upelius braidyti,
Kurio galią skelbtų griuvėsių daugybė,
Sudegintų turtų, žmonių išžudyti.*

*Galingas tasai, kurs be kraujo gal skleisti
Tarp sviesto brolystę iš krašto į kraštą,
Kurs vargdieniams duoda jų strėnas atitiesti,
Palengvindamas sunkią gyvenimo naštą.*

*Ne tas yra drąsus, kurs stvėręs už kardo,
Dantims grieždamas, lyg žvėris įniršęs,
Tik artimą puola ir laimę jo ardo,
Kad pats yra žmogus, visiškai užsimiršęs.*

*Drąsiu tik tąjį mes turim vadinti,
Kurs už minties mūs kovoja liuosybę,
Kurs nuomonę savo išdrįsta apginti,
Kurs į akis svietai pasako teisybę.*

Vincas Kudirka

ST. CASIMIR'S DAY

March 4 marks the feast day of our Patron Saint and Protector, St. Casimir. It is a day that is dear to the heart of every Lithuanian and especially of every true K. of L. member.

The K. of L. Constitution states that all councils are required to observe the feast day of our Patron Saint. It is my hope that all councils will strive to fulfill this requirement of our Constitution. Appropriate ceremonies should now be arranged. The celebration should call for a special mass at which all members should receive Holy Communion in a body. A communion breakfast with a suitable program would be ideal. Such a celebration would make a deep impression on all those who witness it.

The kind of celebration is a matter for the council to decide but some celebration should be made. May this year see no council which will not celebrate St. Casimir's Day in a manner befitting the K. of L. Every council is bound to give a complete report to the National Spiritual Advisor of the way it celebrated this great day.

St. Casimir is loved by all of us. He loved God and His Blessed Mother. Let us do likewise. Let us pray fervently to our Patron Saint and ask him to intercede for suffering Lithuania and for our K. of L. Ask him to infuse into each one of us a little of that true K. of L. spirit by which we may become ideal members and thereby exemplary Catholics and Lithuanians.

Rev. John C. Jutkevičius.

Officialus Skyrius

RITUAL NEWS

St. Casimir's Day comes on March 4th this year, the anniversary of our Patron Saint. Customarily each council plans to celebrate this day by receiving Holy Communion on the Sunday nearest that day "In Corpore" followed by a communion breakfast. In recent years councils have taken the opportunity afforded by these gatherings to make presentations of Third and Fourth Degree medals and certificates to the successful candidates. It is an opportune time to make these presentations since many parishioners make it a point to attend the communion breakfast and to see our youth in their glory.

We of the Supreme Ritual Committee, look for great activity in degree work this year and hope to have every member enrolled in his or her duly earned degree. The committee has made a summary translation of the requirements of the four degrees hopeful that it will stimulate interest in those members who have difficulty in understanding the requirements published in the official ritual manual which is in Lithuanian. The Ritual Rules as published in our Supreme Ritual Manual, in Lithuanian, remain as the authority in K. of L. Ritual Degree works.

First Degree

1. A member is enrolled in the First Degree upon his initiation into the organization, which is recorded with the Supreme Ritual Secretary.
2. Each candidate for the degree must recite (a) The Apostles Creed — "Tikiu į Dievą Tėvą" in LITHUANIAN; (b) Pledge allegiance to the United States of America; and (c) Sing the Lithuanian Hymn — "Lietuva, Tėvynė Mūsų".

(The council Ritual Secretary shall forward completed degree application blanks to the Supreme Ritual secretary FORTHWITH)

Second Degree

1. Nine months' membership in the First Degree qualifies one for application to receive the Second Degree.
2. A candidate must answer successfully five out of ten questions propounded by the Examining Committee. These questions shall concern Lithuanian and K. of L. history and the K. of L. Constitution.

(A candidate failing in his first examination may apply for re-examination at any future date. A Ritual Instruction Committee consisting of at least two members appointed by the council president with the advice of

the spiritual director shall prepare all eligible candidates for this degree. The Supreme Ritual Committee will furnish all needed material to the council Instruction Committee)

Third Degree

1. Membership in the Second Degree for a minimum of two (2) years is required by every applicant to the Third Degree.
2. Each applicant must have fulfilled at least TWO of the following requirements:
  - (a) Enrolled at least ten (10) new members into the K. of L. who remained as members at least one year.
  - (b) Held the office of president or secretary or treasurer in his council for at least 18 months.
  - (c) Held the office of vice president, or trustee, or any other elective office in the council for a total of at least 30 months.
  - (d) Organized or revived a dormant council which remains active for at least one year.
  - (e) Supervised the presentation of at least three (3) plays or theatricals either in Lithuanian or English for the benefit of the K. of L. or your parish.
  - (f) Actively taken part in at least five of the presentations mentioned in (e).
  - (g) Organized and directed a sports activity within the K. of L. for at least two full seasons.

ETIQUETTE

Question — "A handsome young man (Lithuanian) has just moved into the city and joined our parish. As we have no mutual friends, it seems unlikely that we will be introduced. Is there any proper way that I can meet him?"

(Signed)

"Puzzled"

Answer — Certainly. As a K. of L. member it is your privilege and duty to introduce yourself to him and explain about our organization. You should invite him to your next council meeting and ask him to join. He may prove to be a valuable asset to the community and to the K. of L. organization.

M. C.

Al Wesley, Centro vice pirmininkas, iš Great Neck, N. Y., išvyksta į vakarus su Lietuvos Vyčių organizacijos reikalais ir aplankys sekančius miestus, kur randasi vyčių kuopos: Pittsburgh, P. (vasario 20 ir 21); Columbus, Ohio (vasario 22); Dayton, Ohio (vasario 23); Chicago, Illinois (vasario 24-25-26-27); Detroit, Michigan (vasario 28); Cleveland, Ohio (kovo 1). Grįžtant vėl užsuks į Pittsburgh, kovo 2-3.

Šis maršrutas daromas dėlei vyčių organizacijos veiklos pagyvinimo, naujų narių vėjaus pravedimo, naujų skaitytojų gavimo reikalu ir kvietimui naujai atvykusių mūsų tremtinių arčiau susipažinti su Lietuvos Vyčių organizacija, kuri dirba Dievui ir Tėvynei nuo 1912. Ta pat proga nori surinkti skelbimų "Vytis" žurnalui velykiniam numeriui.

Al Wesley-Vasiliauskas yra jaunas, energingas vytis, kuris taip pat yra pirmininku New York ir New Jersey apskrities. Jis daug laiko pašvenčia mūsų organizacijai. Jis yra vietinės 109-tos kuopos, nuo pat jos įsisteigimo, 15 metų nariu. Apart veiklumo vyčių organizacijoje, Al Wesley yra aktyvus taip pat ir kitose katalikiškose organizacijose. Jis yra pirmininkas BALFo — Great Neck, N. Y. ir sekretorius ALRK Federacijos vietinės kuopos. Jo žmona, Starcy taip pat yra veikli lietuvė katalikiškoje akcijoje.

Linkime mūsų Centro vice pirmininkui gerų pasekmių maršrute.

- (h) Held active membership on at least ten (10) committees either in his council, his district, or the Supreme Council.
- (i) Actively engaged in sports activities for his council or district for at least (3) years.
- (j) Organized or directed a council or church choir for at least two years.
- (k) Active membership in a council, district or church choir for at least three years.

(1) Submitted at least ten (10) council news or other articles which were published in the VYTIS.

(m) Membership in the K. of L. for at least ten (10) years.

3. Each applicant duly certified as qualified to take the Third Degree must be able to successfully answer ten (10) out of twenty questions propounded by the district Ritual Committee.
4. A fee of three dollars must accompany the application of each candidate for which a medal and certificate will be issued to the successful ones. The fee will be returned to the unsuccessful candidates.
5. The district Ritual Committee may make further investigation of the candidates' fitness to hold the Third Degree as it deems necessary.

(In the event that a council is located in a locality where a district Ritual Committee is not organized the Supreme Ritual Committee should be contacted).

Fourth Degree

1. Membership in the THIRD DEGREE for a minimum of three (3) years is required of each candidate for the Fourth Degree.
2. Each applicant must have fulfilled at least one (1) of the following requirements.
  - (a) Active membership as an officer of the Supreme Council for at least two (2)

Mielas skaitytojaus:

Ruošiamės išleisti jūsų organo "Vyčio" velykinį numerį. Norim įdėti jūsų pranešimus arba sveikinimus šiame velykiniame numeryje.

Sveikinimus siųskite tiesiai "Vyties" redakcijai nevėliau kaip kovo 5 dienos šiuo adresu: "Vytis" 366 W. Broadway, South Boston 27, Mass.

Visas puslapis	\$35.00
Pusė puslapio	\$20.00
1/3 puslapio	\$13.50
1/4 puslapio	\$10.00
1/8 puslapio	\$5.00

Labai ačiū už jūsų paramą ir sveikinimą.

A. Vasiliauskas,
Piniginio vėjaus vedėjas.

Pastaba vyčių kuopoms:

Vyčių kuopos irgi labai gražiai gali pasinaudoti šio proga, skelbdamos velykinius sveikinimus "Vytėje". Prašom ir kuopas pasiųsti sveikinimus. Be to, atsiųskite metinę auką Centrai ir už pasigarsinimą "Vytėje".

- years having rendered annual reports of his stewardship at each K. of L. national convention.
- (2) Active on one or more elective national convention committees for at least three (3) years.
  - (c) Active membership in the Supreme Council for one (1) year and having held membership on a national elective committee for a period of two (2) years and having rendered accepted reports to each national convention.
  - (d) A member having held regular classes on the Lithuanian language or Lithuanian history or Lithuanian literature for not less than three seasons (a season consisting of at least six months).
  - (e) Organization and direction of a Knights of Lithuania junior group for at least three years.
  - (f) Coaching or managing a council or district sports activity for at least six (6) years or actively participating in sports for at least ten (10) years (activity — K. of L. council or district).
  - (g) Directing a council or district or K. of L. church choir for five (5) years or actively participating in a council, district or K. of L. church choir for at least eight (8) years.
  - (h) Organized or received (with assistance) five K. of L. councils which remained active for at least one year.
  - (i) Authored at least ten (10) Lithuanian articles or editorials (not including cor-

respondence or official announcements) which were published in the VYTIS.

- (k) A member who through his accomplishments, works, attainments and writings has elevated the Lithuanian name and has brought honor and recognition to the Lithuanian people.
  - (1) Member in good standing for at least twenty years.
3. Each applicant must submit his qualifications for the Fourth Degree to the Supreme Ritual Committee setting forth in detail the conditions under which he qualifies for the degree.
4. A fee of \$5.00 must accompany the application of each candidate for which a medal and a certificate will be issued at the invocation.
5. Supreme Ritual Committee may make further investigation of the candidates' fitness to hold a Fourth Degree as it deems necessary.

Anthony J. Young, Chairman
35 Hunnewell Ave.,
Brighton 35, Mass.

GOOD NEIGHBOR POLICY

How do you rate as a "good neighbor?"

With regard to enlisting friends and acquaintances as members in the *Knights of Lithuania*, have you been thoughtful of your neighbor? Or guilty of selfishness?

You know how much it means to you being a K. of L. member. You enjoy the activities, fellowship with other members.

You realize great satisfaction knowing the good you are doing, by example and deed, for your church and community through the organization.

You are proud when learning about the culture of your Lithuanian forbears, the folk songs and dances. All this you gain through your Knights of Lithuanian contacts.

Have you been keeping all these benefits to yourself? Don't you think that neighbor, that friend, would enjoy belonging, too?

Let's make someone a gift of a little time and effort and explain our organization's aims and activities. Many are already interested from afar and are just waiting for an invitation to join.

List the prospective members in your area — that new arrival in town, the fellow down the street, the young couple upstairs. Contact them *now*. "Let them in" on what the K. of L. stands for. Extend an invitation to your next meeting — and see that there is an application card handy — ready to be signed.

Bertha Ciocys,
Membership Chairman.

CHALLENGE

The men of the New York and New Jersey District Bowling League, affiliated with the A.B.C., would appreciate hearing from K. of L. bowlers who would be interest in a bowling match with a select team (5 men) from our district for the NATIONAL CHAMPIONSHIP OF THE KNIGHTS OF LITHUANIA. Our district bowlers would be willing to meet a representation from Chicago at a designated place, half way. I. e. If a Chicago group is able to get up a team, both teams could travel to Pittsburgh. With New England, the matter would be simpler.

May we hear from you bowlers and see if we can't arrange cross country bowling? For further details, write to *William Grinewich, 324 John Street, Harrison, New Jersey.*

Chicago District

Lapkričio 19 d., šeštadienį, prasidėjus Lietuvos Vyčių Chicago apskrities metinė konferencija sekmadienį baigės bankietu, kuriame dalyvavo virš pora šimtų rinktinių jaunimo vadų.

Šeštadienio dviejuose posėdžiuose, Dariaus ir Girėno salėj, dalyvavo vien tiktai kuopų atstovai, nes buvo svarstoma grynai organizacijos reikalai: išklaudyti pranešimai ir kuopų gyvavimo ir užsibrėžtų darbų, duota plati apskrities veikimo apžvalga ir sudaryti planai atgaivinti visas kuopas ne tik Chicagoj, bet ir už jos ribų, kitose valstybėse. Be to, daug dėmesio kreipta ir visą eilę gražių sumanymų lietuviškumui jaunimo tarpe gaivinti. Galop išrinkta nauja apskrities vadovybė, į kurią įėjo pirmininku Jonas Stoškus, pirmuoju vice-pirmininku Steve Kane, antruoju — Ed. Lukošaitis, egzekutyve sekr. Ann Shukis, koresp. sekr. Sophie Zukas, išdininke — Barbora Motiejus, knygvede — Sue Mack, išdo globėjai — Ed. Pocius, Jerome Jesulaitis ir Ant. Lubertas, maršalkos — Petras Jurgaitis ir Jonas Norvilas, Lietuvos reikalų komisijos pirmininkai — Elena Gudauskaitė ir Ed. Lukošaitis.

Pirmos dienos konferencija baigės šokiais toj pačioj salėj.

— : —

Antrą dieną konferencija prasidėjo iškilminga suma šv. Kryžiaus bažnyčioj, kurią apskritis pasirinko ir savo metinei dvasinei puotai per šv. Kazimierą, kovo 4 d.

Po pusryčių Lietuvos Vyčių salėj ir poros valandų poilsio, apie 2 val. prasidėjo rinktis draugijų, organizacijų atstovai ir veikėjai. Posėdis atidarytas malda, himnais. Toliau ėjo gausingi sveikinimai. Ilgesnes kalbas pasakė kun. Patlaba, Federacijos Katalikiškosios Akcijos vedėjas; kun. A. Zakarauskas, kun. V. Andriuška, MIC., kun. Borevičius, S.J., ateitininkų atstovas dr. Bobelis, prelatas B. Urba ir kleb. kun. J. Paškauskas. Konferenciją gražiai nutiekė Detroit, Mich., jaunimo veikėja, pernai buvusi centro sekretorė Mae Uznis, kuri prie savo šilto konferencijai žodžio pridėjo ir auką \$15. Vietos visų kuopų, taipgi daugelio draugijų ir organizacijų skyrių sveikini-

mus lydėjo aukos. Namu — centro reikalams viso sudėta \$251.

Po sveikinimų ir kalbų A. Yuknis, kuris buvo išrinktas baigti pareigas vietoj pasitraukusio apskr. pirm. V. Pavio, padarė platų pranešimą, ką apskritis yra nuveikus praėjusiais metais, o centro pirm. J. Juozaitis trumpoj santraukoj nušvietė pastarojo seimo planus organizacijos veikimui, kviesdamas į talką visus teikti jai visokeriopą pagalbą.

Rezoliucijų komisijos pirmininkui kun. P. Činikui, MIC. perskaičius pirmosios dienos posėdžio priimtąsias rezoliucijas, konferencija baigta malda.

Bankiete kalbėjo teisėjas Jonas Zuris, Chic. Lietuvių Prekybos Buto pirm. J. Pachankis, pora svečių kongresmonų, prelatas B. Urba, centro pirmininkas J. Juozaitis ir "Draugo" redaktorius L. Šimutis.

Konferencijos rezoliucijas rasime kitame numeryje.

— R.

Cleveland, Ohio (25)

Christmas Party Memories

Although we do not think Andy Palzas needs mistletoe it seems he has the spot beneath it reserved yearly. Bill Smith was sporting his changeable cufflinks — our comment — SHARP. As usual Lillian and Helen Tores were taking pictures. Seems as though they want to keep some of those wonderful memories. Gene Kuncitis played chauffeur when it was time to go home; his new Studebaker was really loaded. Thanks for the lift Gene. Eddie Kunigisky was working as always. Maggie Samson did a good job of selling raffle tickets; she should make a steady job of it. Thanks to Helen Vaska and Al Pulaski for helping the committee. Vic Palzas was the last to arrive and first to leave; what was the hurry?

Congratulations

To Betty Zupka, one of our members, who became engaged over the Christmas holidays; also belated congratulations to our good friends Eleanor Ambrose and Ted Sluzas of Dayton (96). Looks like wedding bells will soon be ringing.

Bowling

It was quite an effort for some of the girls to bowl on New Year's day! Wonder why? Anthony Kunigisky, one of our older members, is one of our most faithful rooters. The girls really appreciate the spirit.

Speedy Recovery

To Mr. Mikelonis who has been ill for some time; also to Mrs. Kuzas. Hope to see both taking part in our activities real soon.

Sidelines

Cleveland (25) helped immensely in the city — wide Folk Festival which was held on January 28. We hope to continue and uphold the good name of the K. of L. Plans are now being made for the district convention. It is to be held in Cleveland. We are all looking forward to it.

Sue

Brooklyn, N. Y. (41)

Elections

Our officers are: Rev. J. Pakalnikis, moderator; Edward Kastor, president; Raymond Kazlauskis, vice president; John Andrews, recording secretary; John Lashinskas, treasurer; and Edward Tumasonis, financial secretary and correspondent. Committees formed: Public Relations on Lithuanian Affairs — Katherine Kairys and Edward Tumasonis; Social Affairs — John Lashinskas, chairman, John Andrews, Matthew Kairys, Katherine Kairys, and John Wilson. Sports — Raymond Kazlauskis, director.

Memorable Event

Our Christmas dance was a huge success. The ballroom was packed. Many people had to be turned away. The chairman reported there were over five hundred tickets collected at the door. Everyone enjoyed themselves dancing to the music of Joe Thomas and his Orchestra. We thank all councils in the New York and New Jersey district for the overwhelming support given us.

Bowling

Our girls' bowling team is certainly knocking down all the pins lined up in front. We wish them continued success! The boys need more practice in order to compete with our female bowlers.

EAT

Dayton, Ohio (96)

Slate of Officers

John Scott, has the honor of filling the shoes of our faithful president, Mike Petkus. We are confident that John will make an excellent president. Stan Sluzas, was re-elected as vice president, a role he can well carry; Petronella Zelinskas, by her excellent work as recording secretary of 1949 was re-elected to this office; Anne Gudelis, with her ability of keeping the members paid-up, found herself again financial secretary; Sally Miller, after working on several committees successfully, was our choice for treasurer; Jerry Yuknawicz, one of our hard working newcomers, is the new SGT. At ARMS; Dorothy Miller, since she couldn't talk fast enough, found herself again correspondent; SALSIS: L. Valiukas, Dr. Gineitis and J. Razauskas are our delegates. Chairman of the following committees: CONDOLENCE: Kitty Zubrick; ATHLETIC: Jack Goldick; RITUAL: Frank Gudelis; TRUSTEES OF BUILDING FUND: Mary Lucas, Stan Sluzas and Mike Petkus. EDITORS: (monthly bulletin) Mr. and Mrs. John Scott.

Congratulations

To all our newly-elected officers; and to our outgoing officers we wish to thank them for leading our council through one of the most successful and outstanding years.

Garbės Svečias

Professor Pastakas, Pittsburgh University, was our guest speaker at the December meeting.

Holiday Activities

Our invited guests were members at the Miller home on Christmas night. Members had access to television programs, dancing, singing and refreshments. It was an excellent send off. Monday, anyone living near Rita St., Dodgson Court and Brandt Street could hear our group singing Lithuanian carols as we marched from Gudelis' home to Zelinskas' to Ambrose's and winding up at Zubrick's. There, too, we were treated royally. We also called up one our outstanding members who is ill in bed, Anne Scott, and sang carols. Hurry and get well Anne, your company is greatly missed.

New Year's Party

Our invited guest were members of Council 124, Columbus, Ohio and Council 134, Cincinnati, Ohio. We enjoyed getting acquainted with our new councils and are looking forward to more frequent get-togethers.

Elinor Ambrose was very busy, during our party, taking flash blub pictures of our various members. Elinor will you please let the members censor the pictures?

Among the many out-of-town Christmas greetings that our members received, Kitty Zubrick and Dorothy Miller rated telegrams from friends in Chicago! Mickey Mikalauskas also received a telegram from a buddy in the Army, so he says! We are betting it was a female!

Latest Bowling News:

Our teams' standing as of January 8, 1950.

	Won	Lost
Cardinal	20	10
Reds	19	11
Braves	14	16
Yanks	14	16
Giants	12	18
Dodgers	11	19

The race is close. Any one of the teams has an excellent chance to be the champs. Our top average (girl) bowlers are Kay Sluzas with a score of 130 and Dorothy Miller, 123. Our two top average (men) bowlers are Mike Petkus scoring 154 and Jose Reslewic, 152. The highest single game for girls is Kay Sluzas with 168 and Mike Petkus has the high games for the men with 201, although Jerry Yuknawicz, comes very close to tying Mike's score of 199.

Dottie

Worcester, Mass. (116)

Attention!

You are all cordially invited to attend a dance which is sponsored by us for the benefit of the Supreme Council. It will take place on Saturday, April 15th at the Elk's Home on Elm St., here in Worcester. The committee is headed by Jackie Kasper. A mere eighty cents is all it will take to admit you to this gala affair. Our council may not run many dances but when it does you are guaranteed a good time. Therefore, we expect a large representation from all New England councils.

Engagements and Weddings

Albina Barisas is engaged to Albert Caroll. Wedding date not set. Daniel Aiksnoras (116) and Kacevich (26) plan to wed the early part of June. Our council's financial secretary, Teresa Kasper, will be the maid of honor. Plans are being made by Josephine Kaliunas and Vincent Widun of Paquabuck, Connecticut for a May wedding.

Military Whist

February third, our council sponsored a Military Whist at the parish hall. One of our new members, Robert Stevens, was chairman. Incidentally, Bob is the custodian of our clubrooms.

Vietinēs žinios

It is hoped that Joe Osmanski will be our guest speaker at the annual St. Casimir's Day Communion break-

fast. The Swedis family (Helen and Antoinette) have moved into their newly built house on Hanshaw St., Leicester. Helen Gvazdauskas is seriously planning a trip to Rome this Holy Year! Al Tumas, U. S. N., was among the fortunate ones to have spent the recent holidays with his family and friends. Our charming Irene Baliukonis, marshall, certainly knows how to keep order at the meetings.

Sveikiname

Three of our newest members are D. Ps. (two sisters and a brother) Lucija, Izabelle and Cesins Savickas. We most heartily welcome them and hope — they will relate some of their experiences while in Europe.

Clubrooms

Our church has been redecorated recently and as a favor to us, our pastor, Father Vasys, also had the entrance to our council's clubrooms painted. We deeply thank Father Vasys for his many generousities. A gas heater has been installed in the clubrooms. Now with these added improvements it is hoped that more members and guests of other councils will take advantage of the facilities at the clubrooms.

"Moon-Struck"

Chicago, Ill. (13)

New Officers

The following officers were elected for 1950: John Jesulaitis, president; Alfonse Zemaitis, vice president; Sally Juncius, vice president; Eleanore Laurin, recording sec'y; Jean Tervainis, financial sec'y; Albina Zemaitis, corresponding sec'y; Lucille Petkelis, treasurer; and Frank Jurgaitis, sgt.-at-arms.

District Delegates

John Jesulaitis and Frank Jurgaitis were elected Illinois - Indiana district delegates; Pat Kamarauskas and Jean Tervainis, alternates.

Appreciation

We thank John Stoskus and Anthony Lubert (112) for having visited us and for giving us many helpful suggestions.

New Year's Eve

John Jesulaitis, Frank and Richard Jurgaitis and Al Rimkus worked hard at the K. of L. — Ateitininkų New Year's Eve dance. The hall was decorated beautifully for the occasion. Jack Juozaitis, Supreme Council President, was Master of Ceremonies for the two floor shows.

District Meeting

Council 13 will be host to the Illinois-Indiana district meeting on Sunday, March 5, when a Solemn High Mass will be held in honor of our patron saint, St. Casimir, at the Holy Cross Church. Breakfast will be served after Mass at the Syrena Restaurant.

LITHUANIAN ART EXHIBIT, sponsored by Elizabeth, N. J. (52) at the Public Library, during 36th National K. of L. Convention. The exhibit was opened by Major James T. Kirk, who spoke highly of the Lithuanian people of Elizabeth for their progress made in the community. Other speakers were Rev. Anthony Kaspar, Joseph Žilevičius, Vincent Zakarevich and William Senkus. The committee in charge of the exhibit included William Senkus, chairman, Rev. A. Kaspar, Josephine Adams, Daniel Degutis and Theophilus Petraitis. Mrs. Elizabeth Senkus.. and.. Mrs. Martin Budreckis were hosts during the three-day exhibition. The K. of L. Art Exhibit during the convention was featured in the New York Times, Elizabeth Daily Journal and local papers.

Worcester, Mass. (26)

At last month's meeting, a vote of thanks was given to our outgoing members of the Executive Committee for the wonderful way they lead our council during 1949. The incoming officers duly sworn in by Father Mike, promised to uphold the standards set by their predecessors.

Grateful

What happened to the December social committee? Thanks, Rita Brazauskas, for holding up the fort all by your lonesome.

K. of L. Spirit

Joe Katauskas and Leo Missunas are starting the year off right by being active on three committees. They are also in charge of our annual St. Casimir's Day Communion breakfast.

Staunch K. of L'ers

Adele and Frank Chesnul of Whitman, newly-weds, were welcomed visitors last month. They are well known in the New England district.

Valentine's Party

On February 12, we had a Valentine's Party. Games, dancing and refreshments were enjoyed by all

members and guests. The committee consisted of Adele Ivaska, Leo Missunas, "Kivver" Stepanauskas and Joe Sakaitis.

Bowling

Friday nights at the 20th Century Alleys we have tense bowling matches. Six teams have been faithful in their attendance. Al Rutelonis captains the leading team. Men's high triple is 334, claimed by Charlie Tagman, and girls' is Rita Kondrotas, with a score 313. High single for men is 134 by "Butch" Kondrote and Adele Ivaska topped the girls with 110. High averages: men, a tie between Joe Katauskas and Charlie Tagman of 100; girls, Rita Kondrotas with 89.

Personality of the Month

This month, we'd like to salute Joseph J. Sakaitis. "Joe" or "Sako" as he is known intimately, is our new president.

Joe has been a K. of L. member for many years, and holds his third degree. He has previously held the offices of president and vice president. Joe is a promoter of sports and dramatics. He has directed many of our council's plays, has taken

UŽUOJAUTA

Mirus mūsų organizacijos, So. Bostono 17-tos kuopos, ilgamečiui vyčiui adv. Juozui Cuniui, reiškiamo gilią užuojautą jo žmonelei poniai Bronėi Cunienei ir jo šeimai.

Lietuvos Vyčiai.

part in them, leads the singing group, and is chairman of the bowling committee. He was a sponsor of our former basketball team. He has been chairman of the Ritual committee for a number of years and has kept our council up on top in Ritual standing. He is largely responsible for the renovation of our clubroom, and is chairman of the clubroom committee. Joe has been chairman of innumerable committees for dances and parties, Communion breakfasts and sport events.

He is also active in other Lithuanian organizations. He is treasurer of the Lithuanian War Vets of our parish, and has held the office of president and vice president of the St. Casimir Choir.

Well there he is, our new chief,
Could say more, but must be brief!
"Super Snoopers"

K. of L. CALENDAR

FEBRUARY 16 — LITHUANIA'S INDEPENDENCE DAY EXERCISES throughout the country.

FEBRUARY 18 — Elizabeth (52) Dance.

FEBRUARY 22 — Detroit, Mich. (102) Variety Show.

MARCH 5 — New York — New Jersey District Communion Breakfast. Host, Bayonne (67).

MARCH 5 — Detroit, Mich. (102) Communion and Breakfast.

MARCH 5 — Illinois - Indiana District meeting. Host, Chicago (13).

CASIMIR. To be commemorated by all K. of L. districts and councils.

MARCH 5 — Illinois - Indiana District K. of L. members to celebrate Feast of Saint Casimir.

APRIL 9 — Chicago (112) Dance.

APRIL 15 — Worcester, Mass. (116) Dance for benefit of Supreme Council.

APRIL 22 — Linden, N. J. (113) Dance.

APRIL 22 — Los Angeles, California (133) Dance.

APRIL 22-23 — New England District Annual Convention. Place: Waterbury, Connecticut. Host: Council 7.

APRIL 23 — N. E. Bowling Roll-off, Huntington Alleys, Boston, Mass.

APRIL — Ohio-Michigan Convention.

APRIL 29 - 30 — Ohio-Michigan Convention. Host, Cleveland (25).

New York, N. Y. (12)

Elected Officers

With the New Year already in, showing off her stuff, our new officers showed theirs at the council's first meeting on January 10th. The Executive Board consists of Larry Janonis, president; Albert Monckawitch, 1st vice president; Algirdas Simulinas, 2nd vice president; Mildred Beres, treasurer; Fran Baskis, secretary; Evelyn Savage, financial secretary; and George Galkauskas, sgt.-at-arms. Our first meeting was a big success. It is surprising how much can be accomplished in a short time when everything is done according to parliamentary procedure. We would like to wish the new officers loads of luck and many more meetings like our first one.

New Members

Ann Baskis, Mrs. Emily Yatkauskas and Al Blozas. Good to have you with us! Let's continue increasing our membership during the 1950 Drive.

Christmas Social

The committee would like to thank Larry Janonis and Eldy Simulinas for giving up their spare time to help make our social a success. The "kilbasai" prepared by Mrs. Rymowich were delicious. The potato salad made by Mrs. Strumilo was tasty, too! Before you could fill your plate, the horseradish was gone — right, Bill Kaleda? Fran Talutis of Maspeth surprised us. Thanks, Fran. The eggnog prepared as a specialty by Bill Kaleda and George Yatkauskas was excellent! Ask John Bell!

Newark's Party

The council would like to thank the committee for inviting us to their Christmas party. The games they planned were a lot of fun. Thanks to Pete Podgalsky, Steve Montvidas' team won the match box game. Many of us need the Kleenex we won after the game. Steve Andryauskas got a new pair of glasses for winning the ballon game! We enjoyed the good food and refreshments served. Ask Ann Baskis and Lorraine Rymowich. Skrippy (Newark), who told you those plastic refrigerator covers were shower caps?

Repeat Performance

Our council had such a wonderful time at the first skating party with Newark, N. J. (29) that two more were held. One on December 17 in Paramus, N. J. and the other at Dreamland, Newark, N. J., on January 17. It was fun watching Larry Janonis get himself adjusted to skating as he hadn't been on skates in years. Evelyn Savage didn't take too long in getting used to the rink. Again Florence Strumilo and John Bell were our specialty actors. They did a polka on skates without realizing it. After the social at St.

George's hall, following each party, the group wound up at Jim's Diner.

New Year's Eve

Our annual party was well attended. We'd like to thank Mildred Beres' grandmother for the delicious ham she baked; also for the pickled beets and "Lithuanian ear twists". Fran Baskis' cole slaw turned out to be so good that a friend of Joe Kscenaitis' took what was left home. The Simulinas boys really make good potato salad. Right, Betty Kscenaitis!

Tid Bits

Frank Zilinskas how in the world did you ever lose your bridgework? Peter Garbincius' glasses have been found! Evelyn Savage's rendition of "I'm a Big Girl Now" in pantomime really floored everyone. It was a job well done. Evelyn. "The Band" consisting of Vito Barker, Ray Arnashus and Ed Thompson, all from Newark, and our own Bill Kaleda, really gave out when it was their turn to perform. The committee would like to thank the following assistants: Jean Janonis, Evelyn Savage, Mildred Beres, Florence Strumilo and Fran Talutis. Also George Yatkauskas and Eldy Simulinas, for if it weren't for them, the committee just wouldn't have... Steve Montvidas and Vinny Zalis were taken home in style by John Bell. Freda and Frank Samulenas were missed at the party and so were Nellie and Stanley Boris. After catching some shut-eye, John Hand, Steve Andryauskas' friend, helped us clean up afterwards, thanks a lot. Helen and Lillian Zindzius and Nellie Zalis went home in style too, with a band escort from Newark! By the way, have you all recovered from that wonderful breakfast? Newark claims our girls took them to see St. Peter — so soon! Al Monckawitch — there is one question everyone would like you to answer — Where were you on New Year's Eve?

Congratulations

To Steve Montvidas who celebrated his birthday on December 26th, also Steve Andryauskas who also celebrated his birthday the same day. To Brenda Bell who became engaged to Tony Razeikas, Maspeth, on Christmas. We wish her much happiness. She is not only one of our council's most active member but also a grand person.

Old News

Do all members of our council know that our own Freda Samulenas won the \$100 Savings Bond at the Bazaar on Nov. 20th? That Barbara Pupulis won the Bendix washing machine at the Bazaar? Lucky persons! Barbara sure could use the washer with the new addition in her family. Florence Strumilo's new television set just won't keep her home from what we've been told.

Lithuanian Affairs Committee

It's good to see this committee in action again. Fran Baskis and Lorraine Rymowich gave a detailed report as to what the committee has done to date. We should all help them in this worthy cause.

Sports

Both men and girls teams have been entered in the district's bowling league. It's an accomplishment for the girls, since they had no team last year. The men's team so far has won 9 games and lost 9. The girls' team won 6, lost 12.

We Two

Westfield, Mass. (30)

Our joint Christmas and initiation party took place on December 29th. Father V. Puidokas, pastor, was our honored guest; Frank Jonaitis was the master of ceremonies. The committee in charge of this affair included Pete Lingaitis, Frank Jonaitis, Anne Jutt and Nelly Lingaitis.

St. Casimir's Day

Plans are being made to hold a communion breakfast, commemorating our Patron Saint, St. Casimir. Members active on this committee are: Florence Zala, Gladys Kazlauskas and Nelly Lingaitis.

Lithuanian Classes

Every Tuesday evening, our members meet in the church hall, where Lithuanian classes are held by Father Puidokas, instructor. Mr. Paul Lingaitis, organist, has kindly consented to teach us Lithuanian folk songs and dances following Lithuanian instructions. Members interested are welcome to attend.

1950 Officers

The Executive Board consists of: Barbara Navickas, president; Florence Zala, vice president; Jame Rogers, treasurer; Anne Jutt, recording secretary; and Dolores Walkowski, corresponding secretary.

Here and There

Our basketball team has played three games and won ALL. We doff our hats to Dan Chivas, who travels all the way from Holyoke to play on the team.

Gladys Kazlauskas received a beautiful hope chest from Frank Jonaitis for Christmas.

Frances Ustaitis and Helen Kasper spent New Year's week-end in New York City.

Bruno Gedmin bowled with us one evening. Since then, every girl he meets he addresses her as "Anne".

Johnny Gedmin spends a good deal of his spare time in Amherst!

Irene Bartkus had a little trouble telling "nothing but the truth" for one minute; also Nellie Mikelis telling a "story" and not saying a word.

Bail-a-hay

New York — New Jersey District BOWLING LEAGUE

As of January 15th, the district bowling results are as follows:

	Won	Lost	Average
Elizabeth Dodgers	14	7	.879
Newark	14	7	.863
Elizabeth Yanks	11	10	.832
New York	10	11	.834
Paterson	10	11	.834
Bayonne	10	11	.803
Kearny	9	12	.850
Linden	5	16	.831

Team and Individual High Games

Elizabeth Dodgers	3 games (scratch)	2748
Kearny	1 game (scratch)	972
Elizabeth Dodgers	3 games (handicap)	2811
Kearny	1 game (handicap)	1007
C. Oskutis (Elizabeth)	3 games Individual	649
G. Butkus (Elizabeth)	3 games Individual	251

Average Leaders

	Games	Average
C. Oskutis	21	181
V. Barker	21	180
V. Oskutis	21	176
G. Butkus	21	175
A. Lubowicki	21	170
V. Zack	20	170
J. Wilkie	21	168
E. Bacenas	12	167

The League will close its activities by bowling in a group at Elizabeth Bowl in Elizabeth, New Jersey, on March 19, 1950. After the bowling matches, the winner will be awarded the trophy, a 3-legged affair, which the Elizabeth Dodgers won last year. The banquet will be held at Liberty Hall with C. Oskutis and his teammates as hosts for the day.

Wm. Grinewich, sec'y.

New York and New Jersey Bowling League.

Great Neck, N. Y. (109)

Another year is upon us in which we predict a fuller and more outstanding calendar of K. of L. affairs. So let's all get into the "swing of things" and try to make this prediction true.

Lietuvių Naudai

Everyone enjoyed the New Year's Eve dance sponsored jointly by the Great Neck K. of L. and the BALF. Vic Sanders and his boys supplied the wonderful music for this occasion.

Sojourners

Starcy and Al Wesey, national vice president, journeyed to Rumford, Maine for the Christmas holidays in their new Buick. On their way, they visited Phyllis Grendal in Boston.

Officers

We congratulate our Executive Board members, elected at our December meeting: Joe Remenchus — re-elected president; Peter Bernatovich, vice president; Starsy Wesey, secretary; Lou Ann Sosar, treasurer; and Bill Bernatovich, financial secretary.

Bowling

We hope to have a bowling match with Maspeth (110) in the coming weeks, so if some of the good bowl-

ers, who don't usually attend our Wednesday night bowling - feast, would join us a few of these nights, we could have a better idea of just what sort of team we really have. How about it!

Ritual

There is another Ritual ceremony being planned at which time qualified members will receive their 1st, 2nd, 3rd, and even 4th degrees.

New Members

We want to extend a warm welcome to our three newest members who were sworn in at our January meeting — Vladas Butenas, Anthony Zorski and Vincent Plazaitis.

Dance

Our "Jack Frost Frolic" was held on January 14th in Port Washington. We had a very nice gathering. The frosty decorations were quite a contrast to the warm spirit of the crowd.

It seems every time Great Neck holds a dance, it falls on the birthday of one of our members. "Jo" Rusas celebrated her birthday on the date of our Frolic. Affairs held last July and September were also the occasions for two other birthday celebrations. Our spring dance will also be held on the birthday of another member of our council!

Bayonne, N. J. (67)

Feast of St. Casimir

On Sunday, March 5, 1950, our council has the honor of being host at the New York and New Jersey district Communion breakfast which will be held at St. Michael's R. C. Church hall, 15 East 23rd St., Bayonne, N. J. A Solemn High Mass will be celebrated at 10:30 a. m. and officiated by Rev. Walter Karalevičius.

All members will meet in front of the parish hall, at 10:00 o'clock, and together will march into the church. Holy Communion will be received by all members in "in corpore". Following Mass, breakfast will be served in the parish hall.

We need not be reminded that it Knight to exemplify our unity and strength as Catholics against the communists who are depriving Lithuania of her liberty and freedom. We pray that St. Casimir, our Patron Saint, will hear our prayers and once again lift up his sword of faith to defend Lithuania against aggression.

Martin W. Rusgi

Philadelphia, Pa. (3)

Social

Our Christmas social turned out nice. I anticipated getting our recording machine (or should I say victrola) working but came to the conclusion that Algis Vaiciunas' accordion proved best. A vote of thanks, Al, for procuring music whenever needed. It's greatly appreciated. Peter Raubertas surprised all of us by his presence.

New Member

We welcome George Dvareckas into our council.

Past President on TV

Joe Boley appeared on television January 8. It was most thrilling to see our past president on TV.

Going West!

What's this I hear about Vyt Bakuckas planning to move to Chicago. WHAT WILL HAPPEN to the girls now!

Sis Majaikas! We hear you make a lovely nurse.

Happy Birthday

To: V. Tribulis — Feb. 19; E. Ziumbakis — Feb. 22; F. Novak — Feb. 24; B. Kennedy — Feb. 28; L. Grebloski — March 1; T. Meron — March 4; G. Dvareckas — March 5; and D. Horney — March 11.

Your correspondent noticed quite a few members at the string supper last month. Ed Ramoska and Toni Anona were among those present. I would put dark glasses back on Eddie. Seems he was giving all the girls the eye. (That's supposed to be funny?)

Having a new TV set at home saves quite a few pennies for Tony Rimgaila.

Things that amazed most of us the past year:

Eddie Valavicius and Bette Davis. Frannie Azaranskis getting ahead at the Polish Home.

Joe Yanulaitis' sudden Lithuanianism.

Emily Lukosius speaking with her hands.

Helen Shields' ideas of going into business.

HENRY BARSEVICIUS PERIOD George Mazeikas' disappearance.

Won't Ann Martusky be disappointed if her fiance goes to Villanova to play football.

"Stacy"

Providence, R. I. (103)

Looking back at the year, Council 103 members were pleased to find that there had been an increase in membership and activities, as well as a renewal of Lithuanian spirit. Thus encouraged, we have begun the New Year with a determination to work harder than ever toward carrying out the aims of the Knights of Lithuania.

Nauja Valdyba

Newly-elected officers: Joseph Nazaka, president; Helen Belconis, vice president; Peter Valaskas, secretary; Anthony Gudeczaukas, treasurer; Algird Straznick, Joseph Kairys, trustees; Vytautas Jurgelevicius, sgts.-at-arms; Bertha Savickas, historian. Bertha Ciocys is chairman of the Lithuanian Affairs Committee. Responsibility for our after-meeting socials will rest with a committee comprising of Marion Cyronak, Marion Tutless, Anne Uzdevinis, and Dorothy Grigalavich.

A heartfelt "Ačiū" is due the retiring officers for their fine work last year.

Highlighting our holiday social season was the council's Christmas party. The church hall, bedecked with holly, greens and candles, complete with a genuine fireplace, provided a festive background. Father Kacevičius, spiritual director, surprised us by taking his violin out of mothballs and rendering several fine selections. Respectfully, no one mentioned Jack Benny in Father's presence.

Mūsų naujai atvykęs Vytautas Jurgelevičius greitai surado kodėl tas "mistletoe" buvo pakabintas.

To climax the evening, Santa arrived with booming laughter and bells. (We recognized you behind those whiskers, Vyto Savickis). A bouquet to the committee that arranged the affair. It included: Bertha and Ruth Savickis, Peter Valaska, Algird Straznick and Helen Avizynis.

K. of L. Folk Dance Group

Christmas day found many of our members at Midnight Mass singing with the reorganized parish choir. Mr. John Beinoris, a recent arrival,

will also direct a K. of L. folk dance group in our council.

Cross Tony Gudeczaukas off your list of eligibles, girls. He recently became engaged to a girl from our neighboring council, Norwood. Congratulations, Tony.

šis - Tas

Newark, N. J. (29)

Our committee planned a roller skating party at Paramus Rink. K. of L'ers from Newark, Jersey City, New York City, West Orange, Belleville and surrounding cities attended. After skating, a social followed at Newark.

Next was our Christmas party — an event long to be remembered by our local council members and guests who attended.

Our council has been so active lately that our monthly bulletin "The Key" ran a 13-page issue in January.

The second Sunday of each month was chosen as Communion Sunday for members of Council 29. We made a good showing on January 15th.

Educational

Rev. Bastakys, spiritual advisor, attends our meetings regularly. We enjoy hearing his interesting 5-10 minute talks. These monthly talks are featured attractions of our meetings.

Vinnie and Jean Plikaitis were recently blessed with a baby girl. The parents are active members in our council.

Best wishes to Gen Malakas and Joe Pladis who announced their betrothal Christmas Eve.

J. R.

Detroit, Mich. (102)

The Christmas dance, as per usual, was the highlight of the year, with everyone donning a smile and in the old Christmas spirit. We missed seeing our ever lovin' George Sinkus at the dance along with a few of our other active members. Peering around the dance floor, we spotted that happy twosome Marie Gajauskas and Emil Podzius as well as Marie and Vic Yuodzukinas (the new proud parents). And who would ever believe that two of our younger members of the hard working committee for this affair, Ruth and Mart Wagster, are the proud parents of three children.

— o —

Mary "Is that you" Plunkett is still raving about the wonderful time Tony Lubert, John Pocius and Johnny Stoska showed her and her traveling companions on their recent trip to Chicago for the New Year weekend.

— o —

Our hearty thanks and appreciation to Mr. and Mrs. Joseph Andrews, who were hosts to our New Year's Eve party held at their home.

Can't think of a nicer place to see the New Year in. Spotted some "long no see" faces such as Dolores Neve-rouck, the Carruther sisters, the Ambrose brothers and Bob Simkus. It's still a mystery as to how Tom Plunkett manages to get home on leave from the Navy so often?

Chicago, Ill. (112)

New Officers

First business of the year is a listing of the officers: John Pocius, president; Tony Lubert, vice president; Julie Greicius of 7307 S. Union, recording sec'y.; Eleanor Macikas, corresponding sec'y.; Eugenia Strisko, financial sec'y.; Val Sarockas, treasurer; Jack Yerkes and Ed Budreck, sgts-at-arms; Gus Gudas and Agnes Sauciunas, trustees. We list Julie's address not only for the convenience of other council secretaries but also because we think she is a pretty good number.

John Pocius fondly remembers when he was previously president and headed a council made up completely of young ladies. John feels things will never be that good again but plans to make the best of it.

Happy New Year

New Year comes but once a year. Thank God, one of our pious members adds. We had ample help in the celebration from our Detroit branch: one young man and no less than five girls. We were happy to have Anna Mae Uznis, Mary Plunkett, Jody, Aldona Nausedas and Terry žaliagiris.

Tony Lubert was chief attraction at Aldie's and Gilli's party as he exhibited how attractive a young man looks when asleep.

Another New Year's visitor, Victor Yurkunas, came all the way from Elizabeth. What does Chicago have, Val? I mean, Vic? Your reporter was assured that Vic's visit was strictly a business trip. He came out to see what plans are being made for the convention in Chicago this year.

Christmas

We had a very successful Christmas party thanks to the efforts of Penny and Tony (never again) Linkus, Barb Motiejus, Val Sarockas, Jean Strisko, Tony Lubert and Lu Pauls. Opinion is divided as to whether the success was due to the home-made sausage or the mistletoe (evenly divided; everyone voted for both).

Coming Events

Holidays over, we are hard at work on our project for commemorating Lithuania's Independence Day, February 16th. John Stoskus, who is directing the event, promises a fitting program.

Googles

(Letter submitted to the Department of State)

The Honorable Dean Acheson
Department of State
Washington, D.C.

January 30, 1950

Sir:

February 16th marks the 32 anniversary of the Declaration of Independence by the People of Lithuania, based on the principles of self-determination which had been proclaimed by the President of the United States. However, at the present time, that Baltic nation, together with her two neighbors, Latvia and Estonia, is under the rule of foreign power and is being subjected to such a cruel regime of suppression and persecution that its very existence as a nation is in jeopardy.

The American citizens of Lithuanian birth or extraction are following with the deepest concern these tragic developments and especially the apparent policy of Soviet Russia to destroy the Lithuanian nation by the mass-deportations of her people to Siberia and to re-settle the country with Russians and other races from various regions of the Soviet Union.

We are certain that our Government is fully aware of this situation, having access to sources of information unavailable to other agencies. The Lithuanian American Council has repeatedly brought to its attention facts obtained from those who escaped from countries behind the Iron Curtain. Our last communication pertaining to this matter was submitted to the Secretary of State on August 12, 1949. The situation since then has worsened considerably.

The Lithuanian Americans are grateful to the Government of the United States for its refusal to give approval to the illegal acts of Russia against Lithuania, but they feel that something more should be done than just maintain an attitude of legal nonrecognition of aggression. Though we are reluctant to propose any specific measures to stop the inhuman actions of the Russian Government against its helpless neighbors, yet, knowing the sentiments of the Lithuanian Americans we would like to offer the following suggestions —

Since the Senate of the United States now has under its consideration the proposal to ratify the Genocide Convention, we declare our wholehearted support of the Convention and express our earnest hope that, after speedy and favorable action taken by the Senate, our Government will use all of its power to bring up the case of Lithuania before an international forum.

In view of the repeated assertions by the totalitarian Power and its satellites that the fate of the Baltic nations has been definitely settled by the purported annexation of those countries by the Soviet Union, we deem it necessary that the Government of the United States would openly denounce the unlawful acts of the Soviet Government against the sovereign rights of Lithuania, Latvia and Estonia perpetrated in violation of its solemn obligations and international treaties.

To counteract the opinion which has been created among some people in our country and abroad by the Soviets that the Western Democracies would not lift a finger in defense of the rights of the peoples which fell under the yoke of Russia, the Government of the United States should declare its determination not to agree to any general peace settlement in Europe without the assurance that sovereign rights and self-government will be restored to Lithuania, Latvia and Estonia.

Such a positive stand by the Government of the United States would alleviate the anxiety and distress felt by the hundreds of thousands of Lithuanian Americans whose relatives and friends in their native land are victims of the Soviet terror. It would give new hope to those who survived the terrible ordeal of the Soviet regime and who are still continuing their life and death struggle for freedom and it would immeasurably strengthen the cause of democracy in every country in the world.

Respectfully yours

Lithuanian American Council, Inc.
Leonard Simutis, President
Dr. Pius Grigaitis, Secretary
Michael Vaidyla, Treasurer